

DEVİRİMCİ emek

İNÇ YOLDAS
EKİNİ İSTEYİNİZ

FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR HERŞEY EMEĞİN OLACAK!

AYLIK SOSYALİST DERGİ OCAK 1992 11/1992 SAYI 11 EDİRİ: 7500

KÜRT HALKI
YALNIZ DEĞİLDİR

Sahibi:

Emek Yayıncılık Adına:
Hüseyin DURMAZ

Genel Yayın Yönetmeni:

Mehmet R. GÜVENİLİR

Yazı İşleri Müdürü:

Hüseyin DURMAZ

Abone Koşulları:**Yurtiçi:**

6 Aylık.....40 000 TL

1 Yıllık.....80 000 TL

Yurtdışı:

6 Aylık.....60 DM

1 Yıllık.....120 DM

Hesap No:

İşbankası Aksaray İstanbul Şubesi
Yılmaz Ekşi 963695

Adres:

Graba Hüseyinağa Mah. Nalinci Sk.
Emek İşhanı No:39/2 Fatih-İST.
Tel: 534 87 92

Temsilcilikler:**Avrupa Temsilciliği:**

Selahattin KARATAŞ

İsviçre Temsilciliği:

Haşim YORULMAZ

Baskı:

Aydınlar Matbaacılık

Tel: 552 86 14 (15-16)

Şirinevler-İST.

İÇİNDEKİLER

Sunu	1
Tüm Kapitalist Ülkelerde Toplumsal Devrimlerin Objektif Koşulları Olgunlaşmış Ve İnsanların Özgürleşmesinin Olanakları Daha da Artmıştır.....	2
Kürt Halkı Yalnız Değildir	8
Faşist Devlet Kan İçici Yüzünü Kürdistan'da Bir Kez Daha Sergiledi	10
İzmir Belediyesindeki Olayları Nasıl Anlamak Gerekıyor	12
Tensikattlar ve Toplumsal İşkence Sürüyor.....	15
Faşist Devlet Terörü Sürüyor	19
Sınıf Mücadelesi	22
Kamu Çalışanları	28
İşçi Sendika	30
Öğrenci Gençlik	32
Haber-Mektup	34

Sunu.

20 Ekim seçimlerinden sonra kurulan yeni hükümet işbaşına geleli henüz 1 ay süre geçti. Ülkenin içinde bulunduğu devrimci durum, bu kadar kısa bir sürede hükümetin seçim propagandası boyunca kullandığı maskesini düşürmeye yetti. Kurulduğu günden bu yana uyguladığı politikaları ve propaganda sırasında söylediklerinin bir kaçını yanyana getirince, vaatlerin ne anlama geldiği daha açık anlaşılabilir.

*Propaganda süresi boyunca hayat pahalılığı ve zamlardan bahsedip enflasyonu düşüreceklerini söylediler. Ama ekonomik önlemler paketi açılır açılmaz, Pandora kutusunun açılması gibi akaryakıttan, ekmeğe, iğneden işliğe kadar her şeye zamlar saçıldı.

*İnsan haklarına saygılı, demokratik bir Türkiye dediler; işkenceler sokaklara taşındı, kitlelerin haklı eylemlerinin üzerine terörle, baskıyla giderek, en temel insan haklarından birisi olan gösteri haklarını kullanan memurların üzerine çevik kuvveti sürüp, en vahşi yöntemlerle gösterileri dağıtarak, sokaktaki katliamlarını vahşetlerini çene kemiği kırmaya kadar vardurdular. Gözaltında kaybolmalar, işkencede katletmeler daha da artarak devam ediyor.

*Kürt sorununa demokratik kurallar çerçevesinde bir çözüm bulacağız dediler; cenazelerine sahip çıkanların üzerine fütursuzca saldırıp kitlelere ateş ettiler. Devletin "şefkat eli"ni uzatıp hergün dağlarda katlettikleri yetmiyormuş gibi, 13 kişiyi öldürerek 200'ün üzerinde insanı yaraladılar.

Kürt halkı üzerinde uygulanan terör politikalarına bir yenisini daha ekleyerek, devletin illegal örgütleri MIT ve Kontrgerillayı, bu kez Hizbullah kılığında Kürt halkının haklı davasının üzerine sürerek, eülerini, işyerlerini bombalamaya başladılar.

*İşsize iş, evsive ev dediler; zamlarla emekçilerin belini büküp, tensikatları yaygınlaştırarak işçileri topluca işsizliğe mahkum ettiler. Seçim öncesi Paşabahçe'de uygulanmaya çalışılan tensikatta, işten atılanların yanındaymış gibi görünenler, hükümete gelir gelmez, tensikatları daha da yaygınlaştırarak gündeme getirdiler. Bu politika karşısında, dün Paşabahçe'de olduğu gibi direnişlerle karşılık verilmeli, tensikatların karşısına kitlelerin devrimci eylemleriyle çıkılmalıdır.

*Sosyal-demokrat belediyeçi Yüksel Çakmur'un işten attığı İzmir belediyesinde çalışan 400'ün üzerinde işçi, aylardan beri İzmir'de sürdürdükleri direnişler ve eylemler yetmeyince, İzmir-Ankara yürüyüşüne başladılar. Derğimiz baskıya girerken yürüyüş başlayalı 4 gün olmuştu. Hükümet, yürüyen işçilerin karşısına şehirlerde polisiyle, şehir dışında jandarmasıyla çıkararak yürüyüşü durdurmaya çalışıyor.

Tekelci sermayenin ve hükümetlerinin uyguladıkları bu politikalar, onların düzeni olan sömürü ve talan düzeni kapitalizmin açmazlarının, çözümsüzlüğünün sergilenmesinden başka birşey değildir. Zamlara karşı, tensikatlara karşı, gözaltında kaybolmalara karşı, artık sokaklara kadar taşan işkencelere karşı devrimci kitle eylemlerini yükseltelim.

Kürt halkı üzerinde sürdürülen devlet terörüne karşı, soykırımlara ve soykırım planlarına karşı duralım. Kürt ulusal sorununun Türk halkının sorunu da olduğu gerçeğini bilerek bu soruna sahip çıkıp, Kürt halkının yalnız olmadığını eylemlerimizle haykıralım.

İzmir'den başlayan işçilerin yürüyüşünü daha bilinçli, daha örgütlü bir Zonguldak yürüyüşüne dönüştürerek haklarımıza sahip çıkalım, sorunlarımızın gerçek ve kalıcı çözümünü getirecek Demokratik Halk İktidarını adım adım örelim.

DEVRİMCİ
emek

TÜM KAPİTALİST ÜLKELERDE TOPLUMSAL DEVRİMİN OBJEKTİF KOŞULLARI OLGUNLAŞMIŞ VE İNSANLARIN ÖZGÜRLEŞMESİNİN OLANAKLARI DAHA DA ARTMIŞTIR

Bundan 100 yılı aşkın bir zaman önce Engels, küçük burjuvazinin ekonomi-politikçileri ile 'konut sorunu' nu tartışırken, bugün ele alacağımız şu önemli belirlemede bulunmuştur:

"Modern toplumumuzun üretiminin bütün üyelerine yeterince yiyecek sağlayabileceğini ve çalışan kitlelerin bugün için rahat ve sağlıklı bir biçimde yaşamalarını sağlayabilecek sayıda konutun varolduğunu kanıtlayabilirsem, bu bana yeter." (Engels konut sorunu Odak ya. Sa:127) Engels, modern kapitalist ülkelerin üretim olanakları üzerinde somut bir biçimde dururken, geleceğin toplumunda konut ve gıda dağılımının nasıl olacağını o zaman için belirtmenin bir "ütopya olacağını" söyler.

Engels "bu bana yeter" dediği şeyi, yani kapitalist üretim biçiminin geliştiği Avrupa ülkelerinde, üretimin olgunlaştığı düzeyle toplumun tüm üyele-

rine yetecek kadar konut ve gıda olduğunu kanıtlamıştır. Gıda sorununu değil, ama konut sorununu ele aldığı eserinde, bu konudaki görüşlerini inandırıcı bir biçimde ortaya koyar. Çok açıktır ki Engels'in burada sözünü ettiği ülkeler kıta Avrupasıdır. Avrupa, kapitalizmin ve modern üretim biçiminin anavatanı ve ilk toprağıdır. Modern üretimin ortaya çıktığı ve geliştiği bir kıtada, konut sorunu ve gıda sorununun çözümünün maddi temellerinin belirlmesi, gelişmenin doğasına uygun olanıdır. Marks ve Engels'in görüşlerini geliştirirken, modern üretimin yapıldığı ülkeleri esas almalı bir rastlantı değildir. Her iki bilim adamı, öncelikle geçmiş üretim biçimlerini ve son sınıflı toplumun üretim biçimi olan kapitalist üretim biçiminin gelişme ve yıkılış koşullarını kavradıkları içindir ki, geleceğin toplumu ile ilgili bilimsel önermelerde bulundular. Kapitalist toplumun gelişme ve yıkılış yasalarını somut bir biçimde kavrayamayan bir kimse, bir

sonraki toplum üzerine ancak ütopyalarda bulunur. Böyle bir kimse, proletaryanın toplumsal devrimi düşüncesini bile kavrama yeteneğine sahip olamaz. Geleceğin toplumu olan komünist toplum, ayakları havada bir toplum değildir. Komünist toplumun ilk aşaması olan sosyalizm evresi, bağrından çıktığı eski dünyanın izlerini ekonomik, kültürel ve toplumsal alanlarda uzun bir süre taşır. Bunun iki anlamı var: birincisi, gelecek toplumun (çok uzak bir gelecek değil) maddi ön koşulları, geçmiş toplumun (bugünkü kapitalist toplum) bağrında yeşerir. Proletarya, sosyalizmi kurarken, eski toplumun araçları ile işe girişir. Proletaryanın, sı-

Emperyalist ülkeler, sermaye ihracının öne çıkması sonucu, kapitalizmi tüm dünyaya derinlemesine ve genişlemesine yayarken, tüm dünyayı soyup soğana çevirerek elde ettikleri yüksek kârlarla, kendi ülkelerindeki toplumsal çelişkileri geçici olarak belli bir süre için hafiflettiler. Onlar, bunu, sefaleti ve çelişkileri tüm dünyaya yayarak gerçekleştirdiler. Sermaye birikimi, emekçi sınıfların sefalet birikimiyle birlikte ilerler. Sermaye bakımından en güçlü ülkelerde ücretli emekçilerin yoksulluğu ve sefaleti de derindir. Sınıflar arası uçurum çok ileri düzeydedir.

nifları ortadan kaldırmak için kullanacağı pek çok araç, sınıflı toplumun izlerini taşıyor ve sınıf karakterine sahip olur. Bu anlamda, proletarya daha sonra hesaptan düşmek üzere, sınıflı toplumun araçlarından yararlanır. Ancak, komünist toplum kendi esas temellerine dayandığı zamandır ki, o zaman eski dünyanın izlerinden ve ufkundan kurtulur.

Marks'ın Kapital'i ve Lenin'in Emperyalizm kapitalizmin en yüksek aşaması adlı incelemeleri, kapitalizme ve emperyalizme çok somut bir yaklaşımı içerir. Marks, Kapital'de, kapitalizmin temeli olan meta üretimini incelemekle işe başlar ve kapitalist üretim biçiminin tüm gelişme ve yıkılma yasalarını ortaya çıkarır. Lenin'de Marks'ın yönteminden yola çıkarak kendi döneminin somut olgusu olan emperyalizmi ve onun temeli olan tekelleri inceler. Lenin, tikelci kapitalizmin sosyalizmin ön belirtisi olduğunu, emperyalizme somut yaklaşımda ve kapitalizmin temel hareket yasalarını üst aşamada aldığı biçimleri kavrayarak çıkarır. Marks-Engels-Lenin'in tersine pek çok sosyalist, kapitalist toplumu ve emperyalizmi kavramadan sosyalizm üzerine gevezelik eder. Sosyalizm gevezeleri, bunu yapmakla, kapitalizmi anlamadaki yeteneksizliklerini ve sosyalizmi kavramadaki anlayışsızlıklarını da sergilemiş oluyorlar. Tabii aynı zamanda Marks'ın ve Lenin'in yöntemlerinden ne kadar uzak olduklarını da göstermiş oluyorlar. Marksizm, her toplumsal durum için hazır reçeteler sunmaz. İşte Marksizm bu şekilde anlayanlar, o'nun özünü kavrayamayanlardır. Marksın kendisi, somut toplumsal koşullara bu kadar somut yaklaşmışken ve bize somut anın, somut çözümlemesini önerirken, bunu yapmamak Marksizmden ve dolayısıyla bilimsellikten uzaklaşmak anlamına gelir. Bilimsel komünistler olarak, somut toplumsal koşulları, Marks ve Lenin'in yöntemleri ile ele almalıyız ki ancak o zaman gelecek üzerine önermeler ütopya olmaktan çıkar, bilimsel önermeler olur.

Engels gelişmiş kapitalist üretimin, toplumun tüm üyelerine yetecek kadar gıda ve konut edinme olanağını sunduğunu ortaya koyarken, bununla somut durumdan hareket etmiş oluyor. Engels'in önermesinden emekçi sınıfların gıda, konut ve diğer toplumsal sorunlarının kapitalizm altında çözümlenebileceği sonucu kesinlikle çıkarılamaz. En-

Kapitalist toplumun gelişme ve yıkılış yasalarını somut bir biçimde kavrayamayan bir kimse, bir sonraki toplum üzerine ancak ütopyalarda bulunur. Böyle bir kimse, proletaryanın toplumsal devrimi düşüncesini bile kavrama yeteneğine sahip olamaz. Geleceğin toplumu olan komünist toplum, ayakları havada bir toplum değildir. Komünist toplumun ilk aşaması olan sosyalizm evresi, bağrından çıktığı eski dünyanın izlerini ekonomik, kültürel ve toplumsal alanlarda uzun bir süre taşır.

gels, sürekli olarak, kapitalist üretim biçimi yıkılmadan, emekçilerin hiç bir toplumsal sorununun çözümlenemeyeceğini belirtir. Burada söz konusu olan, geleceğin toplumunun maddi ön koşullarının ve sorunları çözümlenecek olan çözüm olanaklarının mevcut üretim biçiminin içinde saklı olduğudur. Yani kapitalist üretim biçimi kendi yıkılışını kendi bağrında taşır. Kapitalist üretim biçiminin yerini alacak olan üretim biçiminin maddi ön koşulları, eski toplumun bağrında ortaya çıkmadan, toplum eski üretim biçimini yıkmaya girişemez. Kapitalizmin bir özelliğinde kendi gelişimi ile birlikte kendi mezar kazıcılarını üretmesi, sürekli üretmesi ve kendi yıkılışının tüm objektif koşullarını olgunlaştırmasıdır. Özellikle, gelişmiş ülkelerde, modern üretimin yapıldığı ülkelerde, gelecek toplumu kurmanın tüm belirtileri ve zorunluluğu kendini karşı koymaz bir biçimde gösterir.

Üretim araçlarının toplumsallaşması ile birlikte, toplumun her üyesinin hem fiziki bakımdan ve hem de entellektüel bakımdan kendini geliştirmesi ve özgürleştirilmesinin olanakları artık, tam anlamıyla vardır. Modern üretim biçimi bunun maddi ve teknik olanaklarını sunuyor. Burada yapılması gereken, eski üretim biçimini yıkmaktır. Engels'in modern üretim biçimi ve bunun yarattığı olanaklar üzerinde durduğu koşulların üstünden yüz yıl geçti. Modern kapitalist üretim, emperyalizm aşaması ile birlikte çok daha olgunlaştı ve çürüme sürecine

girdi. Modern üretim, artık yalnızca kıta Avrupası ile sınırlı değildir. Şimdi tüm kıtalarda modern üretim yapılıyor. Afrika'nın dahi pek çok ülkesinde modern üretim yapılıyor. Kapitalizm, tüm dünyaya derinlemesine ve genişlemesine yayıldı. Kapitalist ülkeler, gittikleri ülkelere, kendi karakter ve ilişkilerini götürdüler. Bir ülke ancak kendisinde olanı götürebilir. Modern kapitalist ülkeler de kapitalist ilişkileri götürdüler. Kapitalizmin tüm dünyaya yayılması, eski toplumların evriminden daha kısa bir süre içinde olmuştur. Topu topu iki yüz yıl içinde kapitalist üretim biçimi tüm dünyaya egemen oldu. Burada, kapitalist üretim biçimi dışına çıkan sosyalist toplumların modern üretimini incelemiyoruz. Çünkü bu, şu anki konumuzun dışındadır. Çeşitli kıtalardaki geri üretim biçimleri, tüm karşı koymaya rağmen, kapitalizm karşısında geriledi ve yıkıldı.

Sorun, kapitalizmin çarçıkını ya da gerçek gelişimi ile mi egemen olduğu değildir. Son belirlemede, bu üretim biçiminin üstünlük sağlayıp sağlamadığı ve eski üretim biçimini tarihe gö-

müp gömmediğidir. Sonuçta tanık oluyoruz ki, kapitalist toplumsal ilişkiler, tüm kıtalara yayılmıştır.

Kapitalist ilişkilerin tüm dünyaya derinlemesine ve genişlemesine yayılması ile birlikte aynı biçimde, geçen yüzyılda ortaya çıkmaya başlayan ve günümüzde tam gelişmiş halde bulunan dünya ticareti, uluslararasıdaki tüm ilişkilerin temel oldu. Kapitalizmin bir dünya sistemi durumuna gelmesi ile farklı ülkelerin ulusal çitleri yıkıldı. Yerini kapitalizmin sınır tanımayan ilişkileri aldı. Tüm ülkeler kapitalist ilişkiler yoluyla dünya ticaretine bağlandı. Öyle ki, artık hiç kimse ulusal ekonomiden ve ulusal ticareten söz edemiyor. Bu anlamda, ulusal burjuvalardan da söz edilemez. Tüm ülkelerin burjuvaları, uluslararası büyük tekellerin işbirlikçisi durumun-

dadır. Kapitalizmin gelişimi dünya ticaretini hızlandırdı, dünya ticaretinin gelişimi, tüm kapitalist ülkeleri birbirine bağladı. Buradan, tüm kapitalist ülkelerin dünya ticaretinden eşit yararlandıkları anlamı çıkmaz. Tüm ülkeler uluslararası ticaretin bu ya da şu işbölümüne dahil edilmişlerdir. Ancak, her ülke bu işbölümünde aynı ağırlığa ve eşitliğe sahip değildir. Sanayi bakımından gelişmiş, emperyalist aşamaya ulaşmış ülkeler, Batı Avrupa ülkeleri, ABD ve Japonya, gelişmiş sanayileri sayesinde ticari üstünlüğü ellerinde bulunduruyorlar. Sanayi üstünlüğünü elinde bulunduranlar, bunun sayesinde ticaret üstünlüğünü de elinde bulunduruyorlar. Sanayi üstünlüğüne sahip olmayan ülkeler, uluslararası ticarete sömürülür ve ezilirler. Sanayi üstünlüğünü elinde bulunduran ve bunun sonucu uluslararası ticaret üstünlüğünü de elinde bulunduranlar, dünyanın sömürücü ezen ulusları iken, geri kalanları ise, ezilen sömürülen uluslardır.

Konumuz gereği, irdelememizi varmak istediğimiz noktaya doğru ilerletelim. Kapitalizmin tüm dünyada

gelişmesi, tüm ulusların kapitalist ilişkiler yoluyla dünya ticaretine bağlanması ile birlikte kapitalizmin, dünyanın büyük bir çoğunluğunda gelişmesi, beraberinde kapitalizmin yıkılış sürecini de çoktan başlatmıştır. Afrika, Asya ve Latin Amerika ülkelerinde gelişen tüm devrim mücadeleleri, nesnel olarak kapitalizmin dünya sistemine vuruşu oluyor. Dünyada verilen son ulusal kurtuluş savaşları bile, proletaryanın toplumsal devrimlerinin bir parçası, proletaryanın dünya devrim sürecinin bir bileşeni durumundadır.

Emperyalist ülkeler, sermaye ihracının öne çıkması sonucu, kapitalizmi tüm dünyaya derinlemesine ve genişlemesine yayarken, tüm dünyayı soyup-soğana çevirerek elde ettikleri yüksek kârlarla,

kendi ÷lkelerindeki toplumsal çelişkileri geçici olarak belli bir süre için hafiflettiler. Onlar, bunu, sefaleti ve çelişkileri tüm dünyaya yayarak gerçekleştirdiler. Sermaye birikimi, emekçi sınıfların sefalet birikimi ile birlikte ilerler. Sermaye bakımından en güçlü ÷lkeler de ya da servet olarak en zengin ÷lkelerde ücretli emekçilerin yoksulluğu ve sefaleti de derindir. Sınıflararası uçurum çok ileri düzeydedir. Toplumsal eşitsizlik en tepe noktadadır. Bir otomobili ve bir katı olan ABD'li bir işçi ile dünyadaki otomobillerin büyük bir çoğunluğunun mülkiyetine sahip olan tekeller arasında ekonomik uçurum korkunç derecede büyüktür. Toplumsal eşitsizlik de aynı derecede büyüktür. Herkes, gelişmiş ÷lkelerdeki işçilerin ekonomik durumunu, geri ÷lkelerdeki işçilerin ekonomik durumu ile kıyaslıyor ve emperyalist ÷lkelerdeki işçilerin çok iyi durumda olduğu sonucunu çıkarıyor. Böylece bir kıyaslama, gelişmiş ÷lkelerdeki işçilerin gerçek ekonomik durumunu açıklamaz. Olsa olsa, bunu gizlemeye yarar. Örnek olarak, Japonya'ya Asya'dan gelip çalışmak zorunda olan işçilerle, Japon işçileri arasında önemli bir ekonomik farklılık var. Asyalı işçiye göre, Japon işçisi, bir "burjuva gibidir". Ancak, aslında bir avuç aristokrat tabakayı saymazsak, gerçekte Japon işçisi bir burjuva değil, kendi burjuvaları tarafından sömürülen ücretli bir köledir. Köleliğin yaşama koşullarındaki iyileştirmeler, köleliği ortadan kaldırmaz; tersine köleliğin ömrünü uzatır. Gerçek yaşamda, Japon işçileri ile ulus-

lararası düzeyde söz sahibi olan büyük Japon finans kapital sahipleri arasında, Asyalı işçinin kendi ÷lkesindeki burjuvalar ile olan uçurumdan daha büyük bir uçurum var. Bunun yanında, emperyalist ÷lkeler, dünyayı sömürerek kendi ÷lkelerindeki toplumsal yaşam düzeyini yükseltmişlerdir. Bunun geçici olduğunu söyledik. Çünkü, Dünya halkları uyanmış, anti-emperyalist devrimler tüm kıtaları sarmış durumdadır. Emperyalistler, eski konumlarını korumak için tüm güçlerini kullanıyorlar. Ancak süreç, statükoların yıkılmasından yana işliyor.

Emperyalist ÷lkelerdeki, zenginlikte sefalet birikimini anlamak için ABD'ye bakmak yeterlidir. Bu zengin ÷lkede, ücretli köle ve toplumsal köle durumundaki zenciler, son derece sefil bir yaşam sürdürüyorlar. Yoksul nüfus, evleri olmadığı için parklarda ve metrolarda yatıyor. Özellikle zencilerin yoğun olarak yaşadığı eyaletlerde (Harlem) ne zaman elektrikler biraz kesilse, büyük yağmalama olayları olur. Yağmalama ihtiyacı doğar. Zenciler ve diğer yoksul insanlar, ÷lkenin muazzam zenginliği içinde, refah içinde yoksulluk çekiyorlar. Bu varlık içinde yoksulluktur. Son yıllarda ise, işsizlik artmış durumdadır. Son olarak General Elektriğin ABD'de bulunan 75 000 işçiyi atacağını açıklaması ve gene inşaat işçilerinin işsizliği protesto eylemlerinin artması Marks'ın tezini doğruluyor: kapitalizm koşullarında bir ÷lkede servet ne kadar büyükse, o ÷lkede emekçi sınıfların yoksulluğuda aynı biçimde çok derindir.

Tüm ÷lkelerin burjuvaları, uluslararası büyük tekellerin işbirlikçisi durumdadır. Kapitalizmin gelişimi dünya ticaretini hızlandırdı, dünya ticaretinin gelişimi, tüm kapitalist ÷lkeleri birbirine bağladı. Buradan tüm kapitalist ÷lkelerin dünya ticaretinden eşit yararlandıkları anlamı çıkmaz. Tüm ÷lkeler uluslararası ticaretin bu ya da şu işbölümüne dahil edilmişlerdir. Ancak her ÷lke bu iş bölümünde aynı ağırlığa ve eşitliğe sahip değildir. Sanayi bakımından gelişmiş, emperyalist aşamaya ulaşmış ÷lkeler, batı avrupa ÷lkeleri, ABD ve Japonya, gelişmiş sanayileri sayesinde ticari üstünlüğü ellerinde bulunduruyorlar. sanayi üstünlüğünü elinde bulunduranlar, ticaret üstünlüğünü de ellerinde bulunduruyorlar.

çimde çok derindir.

Emperyalist ÷lkelerde iç çelişkilerin artmaya başlaması ve sınıflararası toplumsal eşitsizliğin boyutlarının çok büyük olmasının yanında; emperyalist ÷lkelerle geri kalmış ve bağımlı ÷lkeler arasındaki uçurum ve çelişkiler de büyüyor. Emperyalistler, bağımlı ÷lkelerdeki toprağın ve emeğin kökünü kurutuyorlar. Japonya, Asya'nın yağmur ormanlarını kereste için daha şimdiden mahvetmiş durumda. ABD ve Batı Avrupa, Asya'nın ve Latin Amerika'nın jeolojik yapısını bozmuş durumdadır. Buralardaki toprağın ve emeğin talanı çok yüksek boyutlardadır. Emperyalistlerin elindeki

tüm servetin önemli bir bölümü, Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerine aittir.

Bağımlı ülkeler, önlerine, gelişmiş kapitalist ülkelere yetişme hedefi koyuyorlar. Örneğin Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk'ten bu yana batının "muassir medeniyet" düzeyine ulaşma hedefini önüne koymuştur. Aradan geçen 70 yıllık bir zamandan sonra bakıyoruz, Türkiye ile yetişmeye çalıştığı batı Avrupa arasındaki mesafe, geçmişe göre daha da açılmıştır. Aynı aldatmaca, tüm bağımlı ülkelerde de yaşanır. Ancak gelişmiş emperyalist ülkelerde

bağımlı kapitalist ülkeler arasındaki çelişki sürekli büyüyor. Emperyalizm tarafından da atılmış bulunan uluslararası işbölümü düzeninde, bağımlı ülkelerle, emperyalist ülkeler arasındaki uçurum ve çelişki daha da büyüyecektir.

Böylece gelişmiş ülkeler, kendi emekçilerini ve tüm dünyayı sömürerek büyük bir servet biriktirdiler. Sermayenin yoğunlaşması ve merkezleşmesine bağlı olarak, makinalaşma ve otomasyon da yoğunlaşmış ve yaygınlaşmış durumdadır. Gelişmiş ülkelerde, üretimde, özellikle sanayide, tam otomasyona geçiş on yıllar-

dır sürüyor. Yüzyılımız içinde bilimsel-teknik alanda devrim denebilecek gelişmeler sağlandı. Bilim üretici bir güç oldu. Teknik olanaklar çok ileri düzeye çıktı. Bir örnek: tekstil sanayinde daha önce kullanılan pamuklu ve yünlü dokuma yerini sentetik ve yarı sentetik mamürlere bırakıyor. Tekstilde sentetik ve yarı sentetik iplik, Türkiye'de de geniş olarak kullanılıyor. Daha önce sınırlı olan pamuk üretimi ve sınırlı olan yün üretimi olanakları şimdi kimya alanındaki gelişme ile aşıldı ve artık sentetik ve yarı sentetik iplik üretiminde hiç bir sınırlama kalmadı. Yeter ki, yeterli tüketim olsun. Yoksa istendiği kadar üretim yapılabilir. Makinaların yetkinleşme

dercesi, geçmişle kıyaslanamayacak kadar arttı. Bilimsel gelişme, yepyeni sanayi dalları açtı. Bilimsel gelişme sayesinde toprağın fiziki ve kimyasal bileşimi iyice öğrenildi. Artık tarıma elverişsiz toprak kalmadı. Yeterki bilimsel gelişmenin sonuçları oraya uygulansın. Üretimi etkileyen ulaşım olanakları ve taşıma olanakları geçmişe oranla çok gelişmiş durumdadır. Bilimsel gelişmenin üretime aktarılması ile üretim olanakları sınırsızlaşıyor.

Başka bir örnek: havadan taşıma bugün dünyanın en uzak noktasına en kısa sürede yapılabilir.

Kapitalizm, yalnızca kâr getiren, yüksek kâr getiren alanda bilimsel gelişmeyi teşvik eder. Yoksa genel olarak bilimsel gelişmeyi teşvik etmez. Bugün gelişmiş ülkelerdeki makinalaşmanın gelişmesiyle daha fazla üretim yapmak mümkünken, bu yapılmıyor. Neden? Çünkü, üretimin yüksek kârı düşürmeden ayarlanması gerekiyor. Üretimin sınırsızlığına rağmen tüketim, aynı biçimde sınırsız değildir. Sermaye sahibinin yüksek kârını düşürecek üretimi kimse yapmaz. Ne ahmak bir çelişki, bir tarafta üretimin sınırsız yapılma olanaklarının varolması, diğer yanda geçim araçları sıkıntısı çeken aç ve yoksul insanlar.

Dev nakliye uçaklarının gelişmesi ve yere inmeden havada ikmal yapması ile bir eşya istenilen yere en kısa sürede ulaşabilir. Orta Doğu'daki Körfez Savaşı sırasında, ABD ve müttefikleri, çok büyük bir askeri malzemeyi, insanı ve gıdayı çok kısa süre içinde ulaştırdı. Aynı olanakla, her hangi başka bir alana eşya ya da insan taşınabilir. Birisi kalkipta şunu söyleyebilir: "O halde kapitalizm altında üretici güçlerin gelişimi sınırsızdır; o halde kapitalizmin yaşamı da sonsuz olacaktır. Tabii bu çok sığ bir yaklaşımdır. Durum yalnızca anlattığımız boyuttan ibaret değildir. Bu-

rada unutulmaması gereken çok önemli bir nokta var. Kapitalizm, yalnızca kâr getiren, yüksek kâr getiren alanda bilimsel gelişmeyi teşvik eder. Yoksa, genel olarak bilimsel gelişmeyi teşvik etmez. Bugün gelişmiş ülkelerdeki makinalaşmanın gelişmesi ile daha fazla üretim yapmak mümkünken, bu yapılmıyor. Neden? Çünkü, üretimin yüksek kârı düşürmeden ayarlanması gerekiyor. Üretimin sınırsızlığına rağmen, tüketim, aynı biçimde sınırsız değildir. Sermaye sahibinin yüksek kârını düşürecek üretimi, hiç bir kapitalist yapmaz. Bunun için üretim tam kapasite yapılmıyor. Ne ahmak bir çelişki, bir tarafta üretimin sınırsız yapılma olanakları-

nın varolması, diğer yanda geçim araçları sıkıntısı çeken aç ve yoksul insanlar, Afrikadan açlıktan ölen insanlar. İnsanlık bu aptalca çelişkiye daha ne kadar katlanacak? Eskiden, üretici güçlerin gelişiminde yetersizlik yüzünden, istendiği kadar üretim yapılamıyordu. O zamanlar, sözünü ettiğimiz çelişki bu kadar saçma değildi; ancak, şimdi modern üretim yapan ÷lkelerde büyük servete ve üretici güçlerin gelişim seviyesinin üretimi herkesin ihtiyacını karşılayacak kadar artırma olanağına kavuşmasına rağmen, ABD'de zencilerin sefil yaşa-

mı ve mağazaları yağmalaması Afrika'da yüzbinlerin açlıktan ölmesi gerçekten çok açık ve açık olduğu kadar da saçma bir çelişkidir.

Kapitalizm altında bilimin ve üretici güçlerin sınırsız gelişimi doğru değildir. Şimdiye kadar pek çok kapitalist ÷lke üretimde büyük devrim yapan bilimsel buluşları satın alıp çelik kasalarına kapatmışlardır. Kapitalist mülk edinme biçimi ve her şeyin en yüksek kâr için ilkesi sonucu, kapitalistler üretici güçlerin gelişmesini artıracak bilimsel buluşları kullanmaktan geri dururlar. Kapitalizm bilimin ve gelişmenin düşmanıdır.

Gelmek istediğimiz noktaya gelmiş durumdayız. Engels'in, yüz yıl önce söylediği, modern üretim ile, toplumun tüm üyelerinin konut ve gıda sorununun çözülmesinin olanaklarının varolduğu sözü, şimdi tamamen doğrulanmıştır. Modern üretim olanaklarının günümüzde ulaştığı gelişim düzeyi ile her insanın kendini fiziki ve entelektüel ba-

kımdan geliştirme olanakları tam anlamı ile olgunlaşmıştır. Burada temel engel, bu olanağı insanlara vermeyen kapitalist üretim biçimidir. Yapılması gereken, artık tam anlamı ile saçma hale gelen üretimin ve emeğin toplumsal karakteri ile mülk edinmenin özel biçimi arasındaki çelişkiye devrim yoluyla son vermektir. Sermaye egemenliğine son verecek olan toplumsal devrim, özgürlük için insanların fiziki ve entelektüel olarak gelişmeleri için kaçınılmazdır.

Uğur GÜNDÜZ

KÜRT HALKI YALNIZ DEĞİLDİR

Şoven-Faşist Türk devleti, parlamentosu, burjuva basını, sendikaları, partileri ve diğer tüm kurumları ile Kürt halkının yükselen devrim mücadelesine karşı yeni ve geniş kapsamlı bir saldırı başlattı. Egemen ve şoven Türk burjuvazisinin ve iktidarının "demokratik politikası" devletin faşist terörünün ateşi altında çözüldü gitti. İktidarın "Yeni" havası çok çabuk söndü. Yerini, bir kere daha, cumhuriyet tarihinin tümü boyunca hiç eksik olmayan tank-top-tüfek politikasına bıraktı. Kürt ulusunun ezilmesi, köleleştirilmesi, asimile edilmesi, soykırıma uğratılması devletin değişmeyen, süreklilik gösteren politikası oldu. Kürt halkı üzerinde uygulanan devlet terörü TC'nin kuruluşundan beri kesintisiz olarak süregelmiştir.

Parlamento, 26 Aralıkta "iç güvenlikle ilgili genel görüşme" açarak, Kürt halkının yaygınlaşan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı ortak "ulusal mutabakat" oluşturdu. Kürt ulusunun ulusal baskı altında tutulması konusunda tüm burjuva güçler arasında zaten bir "ulusal konsensüs" vardı. Tüm burjuva güçler, devleti, partileri, iktidar, sendikaları, basını ve ezen ulus imtiyazına sahip ne kadar kurum varsa hepsi Türk ulusunun egemen ulus konumunun sürdürülmesi ve tüm ezilen ulusların baskı altında tutulması yönünde şimdiye kadar hep "birlik ve beraberlik" içindeydiler. Şoven burjuva güçler ve usakları ne zaman, bu konuda, birbirlerinden ayrı kaldılar ki? Şimdi yaptıkları şundan ibarettir: Kürt halkının ulusal-toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı tüm Türk toplumunu ve bu arada diğer ezilen milliyetleri de ortak bir eyleme çekmek. Pek çok konuda aralarında sorun bulunan burjuva partileri, ulusal baskı politikasında her zaman tam bir bütünlük içinde olmuşlardır. Burjuva partilerinin milletçekilleri, parlamentoslarında Kürt halkına karşı, Kürt ulusunun ulusal toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı kin kustular, dış biletiler. Onlar bunu yapmakla, Kürt ulusunun yoğunlaşan kurtuluş savaşı karşısında bir kere daha alçaldıklarını göstermiş oldular.

Şoven-ırkçı Türk basını, hangi renkte olursa olsun tümü, Kürt halkının haklı mücadelesi karşısında tam bir "devlet politikası" izlediler. Türk basını gün-

lerce süren yayınında orduyu, polisi, meclisi, partileri, hükümeti Kürt halkına karşı mücadeleye çağırdılar. Şoven basın, Kürdistan'da devletin yaptığı katliamları arka plana iterek, yaşanan gerçeklerin gizlenmesi için elinden gelen her şeyi yapmıştır. İlhakçılık ve ulusal baskıyı kendine ilke edinen ırkçı basın, her zaman, tam bir uyum içinde devletin çıkarlarının savunucusu olmuştur. Bu basının, insan hakları üzerine söyledikleri ne kadar da iğrenç ve ikiyüzlüce! Tam da Türk burjuva usulü bir davranış! Şoven-ırkçı Türk basınının iki yüzlü politikası hiç bir dönem son birkaç yıl boyunca ortaya çıktığı kadar, açığa çıkmamıştır. Türkiye işçi sınıfının sınıfsal kurtuluş mücadelesi ve Kürt ulusunun ulusal toplumsal kurtuluş mücadelesi, karşılıklı etkileşim ve ortak gelişim süreci içinde olmasından bu yana faşist devletin şoven-ırkçı-terörcü yüzü iyice açığa çıkmış ve ayaklarının altındaki toprak kaymaya başlamıştır. Şoven basının işçi sınıfı ve halklara düşmanlık politikası üstü örtülemez kadar açığa çıkmıştır.

Sarı-uzlaşmacı Türk-İş, yalnızca sınıf uzlaşmacı bir politika izlemekle kalmamış, ulusal baskı politikası konusunda da devlet sendikası olarak davranmıştır. Türk-İş, Sermayenin sendikası olan TİSK'le ortak bildiri yayınladı. Ortak bildiri yükselen devrim hareketine ve Kürt halkının mücadelesine, karşı bir tutum ortaya koyuyor. Böylece Türk-İş, ulusal baskı ve ilhak politikasında sermaye sınıfından aşağı kalmadığını ve görevinin tamamen sermayenin çıkarlarını korumak olduğunu göstermiş oldu. Türk ulusunun en büyük şanssızlığı, Kürt ulusunu ve diğer ulusal azınlık halkları egemenlik altına almasıdır. Türkiye işçi sınıfının en büyük şanssızlığında ırkçılık ve ilhak yanlısı sendikalara sahip olmasıdır. Ne Türk halkı özgürdür ne de işçi sınıfı. Tüm emekçiler sermayenin egemenliği altında sömürülüyor ve eziliyorlar. Şimdiye kadar, Türk burjuvazisinin devlet çıkarlarını korumada DİSK ve diğer bağımsız sendikalar, Türk-İş'ten farklı davranmadılar. Türkiye işçi sınıfı bu şoven sendikalar yüzünden, başka ulusları ezme politikasına ortak ediliyor. İşçi sınıfı bu utanç verici durumdan kurtulmalı, diğer halklarla ilgili, onların, ulusal hak-

larına saygılı tam enternasyonalist bir politika izlemelidir. Bunun için, Türk-İş, DiSK ve tüm güven sendikaları teşhir edilmeli ve onlara rağmen, Kürt halkının devrim mücadelesini kendi mücadelesi olarak kabul edip destek vermelidir. Devrimci işçi hareketi, saflarında şovenizmin, ırkçılığın en ufak bir belirtisine bile izin vermemelidir.

DYP ve SHP'nin ortak bir koalisyon kurması rastlantı değildir. Meclisin açılışı sırasında, Kürtçe konuştular diye Diyarbakır milletvekillerine karşı ve esasında Kürt halkına karşı tüm partilerin ortak tutum alması bir rastlantı değildir. Faşist-İrkçi Türkes'in, hükümete güvenoyu vermesi rastlantı değildir. Milli Eğitim Bakanı'nın Nazım Hikmet'in "Kuvva-i Milliye" adlı eserine izin vermesi ve devlet tiyatrolarında oynatılması girişimi rastlantı değildir. Demirel'in önce "uzlaşmam" dediği Özal'la uzlaşması, bir rastlantı değildir. Tüm bunlar rastlantı olamaz. Burjuvazinin tüm devlet kurumları, partileri, sendikaları ve basını ile ortak tutum alması rastlantı değildir. Oluşan "konsensüs" onların sözleriyle "teröre karşı" oluşturulmuştur. Bunun açık anlamı, "bu konsensüs", işçi sınıfına karşı, Kürt halkına karşı oluşturulmuş oluşturulmuştur. Yoksa, aldatmacasının yapıldığı gibi, konsensüs "demokrasiyi" korumak için değil, devleti ve sömürtü düzenini korumak için oluşturulmuştur. İşçi sınıfı ve ezilen halklar uyandılar ve mücadeleye atıldılar, artık hiç bir "ulusal konsensüs" bu mücadeleyi durduramaz.

Devlet, parlamento, partiler, basın, sendikalar, üniversiteler, tüm şoven, ırkçı-faşist güçler ve kurumlar Kürt halkını daha çok ezmek ve ulusal baskı politi-

kasını sürdürmek için, Türk halkını ve diğer ezilen milliyetleri kışkırtmaya hazırlanmıştır. Bu karar parlamentodan çıktı. Bundan sonra uygulamaya geçilecektir. Önlenemez biçimde bir iç savaşa doğru ilerliyoruz. Devlet, tüm faşist - gerici kitleyi silahlandırıyor. Uzun bir aradan sonra içsavaşa göre oluşturulmuş olan "sivil savunma ordusu" devlet eliyle yeniden silahlandırılıyor. Sermaye sınıfı çok açık olarak bir iç savaşa hazırlanıyor. İşçi sınıfı, Kürt ulusal güçleri böylesi bir hazırlık karşısında tam bir ortak eylem ve davranış içinde olmalıdırlar. Türkiye İşçi sınıfı Kürt halkını yalnız bırakmamalıdır. Kürt ulusal hareketi ne yapıp edip bata metropol proletarya hareketiyle, devrimci proleter komünistlerle ortak davranmalıdır. Savaşa iyi ve planlı olarak hazırlanmalıyız, bu savaşı kazanmalıyız.

Ekim seçimleri, işçi sınıfına ve Kürt halkına karşı daha kitlesel bir saldırının hazırlığı için yapıldı. Bu seçimlere katılmak bir suçtu. Bu suçu kendilerini "Türk solu" olarak görenler ve Kürt ulusal hareketi işlemiştir. Seçimlerin "boykot" edilmesinin doğru olduğu şimdi daha iyi anlaşılmuştur. Gelişmeler, parlamenter mücadele değil, parlamento dışı mücadele yönündedir, gelişmeler açık sokak gösterilerinden yanadır, gelişmeler şiddetli sokak çarpışmalarından yanadır. Bu büyük ve kapsamlı mücadeleye tüm gücümüzle hazırlanmalıyız.

Gelecek Sosyalizmdir. Gelecek özgürlük için savaşan halklarındır.

Özgür ZORLU

FAŞİZM KAN İÇİCİ YÜZÜNÜ KÜRDİSTAN'DA BİR KEZ DAHA SERGİLEDİ

Yeni hükümet (DYP-SHP koalisyonu) kurulalı henüz bir ay bile olmadan gerçek yüzü açığa çıktı. Ülkenin demokratikleştirileceği, Kürt sorununun demokratik nizamlar içinde çözüleceği, işkenceye son verileceği, insan haklarına tam saygılı bir yönetim oluşturulacağı, vb. vaatlerle hükümeti kuran Demirel-İnönü ikilisi, Kürdistan'a düzenledikleri "iyi niyet" gezisinden döner dönmez devlet güçleri Kürt halkı üzerine pervasızca ateş açtılar. Sonuç: 13 ölü, 200'den fazla yaralı.

TC devletinin kuruluşundan bu yana temel bir politikası var; terör, baskı, katliam.

Bu temel politikayı dün Şeyh Salt İsyanında, Koçgiri'de, Dersim'de devletin resmi güçleri ve hükümetleri eliyle uygularken, bugün zaman zaman resmi güçleri eliyle, zaman zaman da Vedat Aydın'ın kaçırılıp işkencede katledilmesi gibi illegal güçleri eliyle uyguluyor. Bu uygulama, hükümetlerin yada kişilerin istemlerine bağlı olarak değil, hükümetlerin istemleri bu olmasa da, devletin temel yapısında var olan terör ve soykırım politikası, Kontr-gerilla, MİT vb. illegal örgütleri eliyle uygulandı, uygulanıyor.

Devlet, gelişen Kürt ulusal mücadelesi karşısında çok çeşitli saldırı hazırlıkları içinde ve adım adım uygulamaya koyuyor. Önce ordusu ile çıktı Kürt ulusal müca-

delesinin karşısına, bu yetmeyince "Koruculuk" kurumunu gündeme getirip, Kürt halkını birbirlerine kırdırmaya çalıştı. Bu da yetmedi, Özel Tim adını verdiği Kontr-gerilla birliklerini sürdürdü Kürtlerin üzerine. Bu da olmadı, bu kez Türk halkının milliyetçi duygularını körükleyip, iki halk arasına düşmanlık tohumları ekerek, yüzlerce yıldan beri birlikte barış içinde yaşayan iki halkı birbirine düşman kamplar haline getirerek, Türk halkını soykırım politikasının uygulanmasında bir araç olarak kullanma planları peşinde. Dün Kayseri'de devlet eliyle düzenlenen miting bunun en açık göstergesidir.

Bir yandan iki halk arasında düşmanlık tohumları ekerek halkları birbirine düşürüp kırdırmayı planlayan devlet; öte yandan en modern silahlarla Kürt halkı üzerinde yeni soykırımlar düzenliyor. Son örneğini Kulp ve Solhande devlet tarafından kimyasal silahlar da dahil en büyük kitle kırm araçlarıyla saldırıp katlettiği Kürt gerillalarına sahip çıkıp cenazelerini almaya giden halkın üzerine ateş açarak uyguladı.

23 Aralık günü Bingöl, Batman, Diyarbakır, Hani, Kulp, Silvan, Lice, Hazro, Genç, Kozluk ve civar ilçelerle köylerden gelen binlerce kişilik bir topluluk, öldürülen gerillaların cenazelerini almak için Muş'a gitti. Cenazeleri alıp dönenler, Kulp yakınlarındaki Zeyrek

köprüsünde ağır silahlar ve panzerlerden oluşan bir barikatla karşılaştılar. Cenaze konvoyunun engellenmesi üzerine binlerce kişilik halk topluluğu Kulp sokaklarında toplanıp, komando tugayına doğru yürüyüşe geçti. Bu taraftaki halk topluluğunun yolu da komando tugayı önünde oluşturulan devlet güçlerinin başka bir barikadıyla kesildi. Halk topluluğu akşam kadar süren bir bekleyişten sonra evlere dağıldı. Akşam olunca Zeyrek köprüsünde bekletilen kalabalık da civar köylere dağıldı. 24 Aralık'ta tekrar toplanan halk, cenazeleri alarak yeniden yola koyuldu. Kulp'a gitmek üzere yola çıkan topluluk, Zeyrekteki barikatın kaldırdığını görünce yola devam etti. Kulp'a iki kilometre kadar kala binlerce kişilik silahlı devlet güçleri ağır silahlarla, yürüyen halkın yolunu bir kez daha kesip akşam saatlerine kadar beklettiler. Güneşin batmak üzere olduğu bir saatte karlarla kaplı bir arazide bekletilen halkın üzerine komando birlikleriyle özel time mensup silahlı güçler tarafından rastgele ateş açıldı. 5 saate yakın süren ateş sonucu ilk belirlemelere göre 6 ölü, 150 yaralı vardı. Yüzlerce araç kurşun delikleriyle kalbura dönmüş, panzerlerle çığnemişti.

Katledilen gerilları, doğum yerleri olan Lice'ye gömmek için Lice'de toplanan binlerce insan, çevre köylerin de katılımıyla onbi-

niş üzerinde bir kitle oluşturup Kulp civarına geldiğinde, özel tim, asker ve polisten oluşan kalabalık bir grup tarafından engellendi. Bu engelleme üzerine kitle, Kürt halk şarkıları eşliğinde halaylarla beklemeye başladı. Bir kaç saatlik bir bekleyişten sonra, özel tim, asker ve polislerle halk arasında yer yer tartışmalar, sürtüşmeler başladı. Bir provakasyonla karşı karşıya bulunduğu anlayan halk, Lice'ye geri döndü. Lice'de kaymakamla görüşen halka, kaymakam "üç arabanın gitmesi için izin verebilirim" deyince, bir grup üç minibüsle yola çıktı. Ancak yine aynı yerde aynı barikatla karşılaştı. Resmi güçlerin hakaretleriyle geriye dönmek zorunda kalan grup durumu Lice'de bekleyen halka anlattı. Bunun üzerine onbinin üzerinde bir kitle yeniden Kulp'a doğru yola çıktı. Zeyrek'te devletin resmi güçlerinin barikatıyla karşılaşan halk oturma eylemine başladı. Özel time mensup yüzlerce silahlı, halkın etrafını sarak ablukaya alıp, silahlarla taramaya başladı. Ateş açılması üzerine Zeyrek sokaklarına kaçışan halka, polis tozumanları ve diğer resmi binalardan özel time mensup silahlılar da ateş etmeye başladılar. Devlet güçleri bir provakasyonu daha gerçekleştirip Zeyrek sokaklarına kan gölüne çevirdiler. Açılan ateş sonucu üç kişi hayatını kaybederken, on civarında insan da yaralandı.

Bu olaylardan bir gün sonra 25 Aralık'ta Diyarbakır, Hazro ve Bismil'den gelen 50 araçlık bir topluluk, Kulp'a gitmek üzere yeniden

yola çıktılar. Bu kez kimlik kontrolü bahanesiyle durdurulan konvoyu öğle saatlerinde bir kez daha özel tim tarafından ateş açıldı. Sonuç: 1 ölü 6 yaralı.

Lice ve Kulp'ta resmi devlet güçlerinin açtığı ateş, devletin kan içici, baskıcı, terörcü faşist yüzünü, demokrasi masallarının kof görüntüsünü bir anda yerle bir edip olanca çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. TC'nin kuruluşunda soykırımla karılan harcı, o günden beri defalarca sergilenen kan içiciliğine bir yenisini daha ekledi. Bu soykırım ilk olmadığı gibi son da değil. Bu katliam daha büyük, daha kitlesel soykırım planlarının açık açık hazırlandığını göstermesi bakımından büyük önem taşıyor.

Kürdistan'da bütün bunlar yaşanırken TC'nin başkenti Ankara'da tekeli sermayenin bütün politik partileri, basını ve sözcüleri ağız birliği içinde "Misak-ı Milli"yi koruma seferberliği başlattılar. İhkakçı tekeli sermaye, san renkleri artık iyice açığa çıkan sendikalar eliyle Türkiye işçi sınıfını da bu suçuna ortak etmeye çalışıyor.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri, tekeli sermayenin bu büyük su-

çuna ortak olmamak, Kürdistan'daki sınıf kardeşleri ve Kürt halkının katledilmesi karşısında seslerini yükselterek bu davanın kendi davası da olduğunu bilince çıkarıp, Türkiye'nin her köşesinden sesini yükseltmelidir.

Kürdistan'ın Diyarbakır, Mardin, Bingöl, Bitlis, Batman, Midyat, Kızıltepe, Derik, İdil, Kurtalan, Kozluk, Silvan, Bismil, Hani, Ergani, Bulanık, Norşin, vb. il ve ilçelerinde olduğu gibi kepenk kapatarak, kontak kapatarak, sokaklara çıkararak, grevlerle devletin soykırımları ve Kürt halkı üzerindeki baskıları protesto edilmeli, Kürt halkının sorununun Türk halkının sorunundan ayrı olmadığı belirtilmelidir. Kürt ve Türk halklarının yanısıra, ülkelerimizin her köşesinde yüzlerce yıldan beri birlikte yaşayan azınlık halklarının da kurtuluşu demek olan Demokratik Halk Devrimini gerçekleştirmek için ortak düşmanımız tekeli burjuvaziye karşı ortak mücadeleyi yükseltmeliyiz.

Yaşasın Kürt Türk Halklarının mücadele birliği.

Nazım DEMİR

İZMİR BELEDİYESİNDEKİ OLAYLARI NASIL ANLAMAK GEREKİYOR

İşçilerin ve işçi önderlerinin en büyük hatası, en başta sendikacılara güvenmeleri oldu. Diğer hata, sendikacılara uyup, eyleme son vermeleri oldu. Halbuki yapılması gereken belediye binasını işgal etmek ve önüne çadır kurmaktı. Eğer bu yapılmış olsaydı, belediye yönetimi fazla dayanamazdı. Ayrıca eylemin işçi semtlerine doğru tırmandırılması gerekiyordu. Bu da yapılmadı. Sonuçta 405 işçi 17. maddeye dayanılarak işten atıldı. İşçiler açığa mahkum edildi. Kalanlara ise, kölelik anlaşması dayatıldı.

İzmir Belediyesinde çalışan 7.000 işçi 26 Ağustos ve 4 Eylül 1991 tarihleri arasında 10 günlük bir eylem gerçekleştirdiler. Eyleme kalkışmanın gerekçeleri tamamen haklı nedenlere dayanıyordu. Belediye yönetimi işçilerin birikmiş alacaklarını ve diğer kazanılmış haklarını vermayerek açıkça gasbetme yoluna gitti. İzmir Belediye holdinginin patronu sosyal-demokrat Çakmur, işçilerin haklarını vermeyeceğini açıkça söyleme yürekliliğini (!) göstermiştir. İşçi düşmanı olan Çakmur, bu cesaretini polis ve yandaşları durumundaki sendikacılardan alıyordu, sendikalarının şube başkanları, belediye seçimlerinde Çakmur'u desteklemişlerdi. Çünkü, kendileri de aynı kumaştan yapılmaydı, onlarda sosyal-demokratı. Sosyal-demokrat sendikacıların, bir başka sosyal-demokrat olan Çakmuru desteklemeleri ve onunla ittifaka gitmeleri aynı burjuva partisinin adamları olmanın doğal bir sonucudur. Ancak, ne varki, bu ittifak işçilere karşı kurulmuş bir ittifak oldu. Eylemler sırasında, sanki şube yöneticileri-

le, Çakmur arasında bir farklılık varmış gibi bir hava yaratıldı. Oysa, gelişmeler gösteriyor ki, sendikacılar gene Çakmurun has adamlarıdır. İşçi düşmanları, işçiler karşısında cephe kurmuşlardır.

10 günlük işçi eylemini, önce iki günlük vezne kuyruğu eylemi biçiminde geçti ve daha sonra vezne kuyruğu eylemi her hangi bir sonuç vermeyince, işçiler eylemin daha aktif bir biçim alması için sendikaya baskı yaptılar. İşçilerin baskısı altında kalan sendikacılar, daha aktif bir eylemi kabullenmek zorunda kaldılar. Sonuçta işçiler sokağa çıktılar. Belediye sarayına doğru yürüyüş biçiminde yapılan eylem son derece coşkulu başladı. Binlerce işçi yılların ezilmişliği ve sömürülmüşlüğüne, hakaretlere, yoksulluğa karşı güçlerini birleştirmiş ve sokak gösterisine girişmişlerdi. Bu eylem, İzmir işçileri için ve İzmir için çok önemliydi. Çünkü, 12 Eylül faşist diktatörlüğü boyunca ve sonrasında kent böylesine kitlesel ve coşkulu bir eylem görmemiş-

ti. Eyleme, işçi aileleri de katılınca, mücadele daha da boyutlandı. Artık işçi aileleri, evlerde eşlerini beklemektense onlarla omuz omuza mücadele etmenin daha doğru olduğunu anlamışlardı. Eyleme katılan işçi ailelerinin de gözü açılmıştı. Daha önce Zonguldak'ta, Paşabahçe'de işçi eşleri kadınlarımız ve işçi çocukları çocuklarımız, babaları ve eşleri ile eyleme gitmişlerdi. Kadınlar ve çocuklar bu eylemlere katılmakla hem kendilerini geliştiriyorlar ve hem de mücadeleye güç katıyorlardı. Ev kadınlarının sınıf mücadelesine katılması, mücadelenin başarısı için şart olduğu gibi, aynı zamanda sınıf mücadelesinde yeni bir aşama demek olacaktır. Kadınların ve çocukların katılmadığı bir grev, direniş başarıya ulaşmayacağı gibi; aynı zamanda kadınların katılmadığı hiç bir toplumsal eylem de zafere ulaşamaz. İşte, Zonguldak eylemi, Paşabahçe eylemi ve İzmir Belediye İşçileri eylemi. Bunun yanında Pancar Motor işçilerinin ailelerinin işçi direnişleri ve sokak gösterilerine aktif olarak katılması, dev-

rim mücadelesinin yeni bir kazanımı ve gelişmesidir.

İşçiler eylem sırasında kararlı bir tavır gösterdiler. Ancak sendikacıların gösterdiği tutum tam anlamıyla sahteydi, iki yüzlüceydi. Şube yöneticileri eylem sırasında "gemileri yaktık geri dönüş yok!" diyorlardı. Eylem sırasında ve sonrasında görüldüğü

"gemileri yakan" işçilerdi. Onlar ise, Çakmur'un Valinin ve polis gemileriyle geriye döndüler. Üstelik, işçilerin bulunduğu eylem sahillerini düşmanların topuyla döverek geri döndüler. Tam eylem sırasında, devrimci öncü işçiler, diğer işçilere ve devrimci işçilere sendikacıların dışında bir "eylem komitesi" oluşturma önerisi getirdiler.

Bu öneriyi getirdilerse de, diğer devrimci işçiler, öneriyi reddettiler, "iyi niyetle" sendikacıların söylediklerine aldandılar. Sendikacıların sahte şovlarına kanıyorlardı. Sendikacıların geriye dönemeyeceğini sanıyorlardı. Oysaki, daha bir süre önce Zonguldak eylemi ve yürüyüşü sırasında Şemsi Denizler ve sendika yöneticileri, işçilerin eylemini kırarak geri dönmüşlerdi. Bu olay kısa süre önce yaşanmıştı. Bu olaydan ders çıkarmak yerine, Zonguldak işçilerinin içine düştükleri hataya düşmek, kolay bağışlanacak bir durum değildi. Sonuçta bu hatanın bedelini yine işçilerin kendisi çekti. Burada yapılması gereken vakit geçirmeksizin bir eylem komitesi kurmak ve eylemin önderliğini bizzat üstlenmekti. Bu yapılmadı. Eylemin geleceği işçileri satanlara teslim edildi. Her ne olduysa bu yüzden oldu.

Eylemin son gününde, Çakmur'un eyleme katılan büyük bir işçi kitlesini tazminatsız olarak işten atacağı haberi yayıldı. Haber bir "blöf" değildi, doğrudu. Tam bu sırada yapılması gereken; eylemin daha genişlemesi, sertleşmesi ve giderek tüm işçi semtlerine doğru yayılmasıydı. Çünkü, işçiler, tamamen haklı bir nedenle, yani kazanılmış haklarının gasbedilmesi karşısında eyleme gidiyorlardı. Uygulamalarıyla faşistleri aratmayan Çakmur ise, işçilerin haklı isteklerini kabul etmek yerine, alçakça bir tavırla eyleme katılan işçileri işten atma kararı alıyordu. Bu kararın alınması sırasında,

Çakmura bir ders vermek gerekiyordu. İşçiler öfkeliydi ve kararlıydı. Ancak sendikacılar, korkuyordu, uzlaşmacıydı. Onlar, işçi eyleminin gelişmesinden korkuyorlardı. Onlar, dostları Çakmurdan işçiler hesap soracaklar diye korkuyorlardı. Ve onlar kendi kelleleri için korkuyorlardı. Eylemin genişlemesi, sertleşmesi karşısında korkuya kapılan Çakmur, Vali ve Emniyet müdürü, şube yöneticilerini görüşmeye çağırıldı. Kapalı kapılar ardında yapılan görüşme sonucu, sendikacılar işçilerin eylemini kırdılar. Böylece 10 günlük onurlu işçi eylemi doğrudan sendikacılar tarafından kırılmış oldu. Bu olayı şöyle anlamak gerekiyor: Sendikacılar, işçi eylemini kırmak için, polis ile vali ile işbirliği yapıyorlar. Ama bu anlaşmayı işçilerden gizliyorlar, daha sonra açıklama yapacağız diyorlar. Boşuna bekleniyor, onlar hiç bir açıklama yapmıyorlar. İzmir için, tüm Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfı için çok önemli bir işçi eylemi, sendika yöneticileri tarafından kırılıyor. Bu insanların suçu büyüktür: sınıf düşmanlığıdır. Bu işçi sınıfı hainlerinin yaptıklarını şuna benzetebiliriz. Bir ordu düşünün, bu ordu savaş halindedir. Ordu, uzun bir beklemeden sonra saldırıya hazırlanıyor. Ordu komutanları, askerlere saldırı emri veriyor ve saldırı tüm şiddeti ile başlıyor. Tam bu sırada, bizim ordu komutanları, zaferimizden korkarak, düşmanla anlaşılıyorlar ve orduyu arkadan kuşatarak kırdırıyorlar. Bu durumda, düşmanla işbirliği yapan komutanlara ne

ceza verilir. Herkes bilir ki, bu adamlar ihanetle suçlanır ve sonuçta kurşuna dizilerler. İşte sendiciler de işçilerin eylemini, düşmanla anlaşıp kırmışlardır. Belki bir sıcak savaş sırasında değiliz. Ancak, bu sınıf hainlerinin bağışlanması, belediye işçilerinin en büyük hatası oldu. Bu satılmış adamlara gereken ders verilmeliydi. Oysa onlar, rahatlıkla elini kolunu sallayarak işçilerin arasında dolaşıyorlar. İşçilerin bağrından çıkıp, hançerlerini işçilerin bağrına saplayan bu işçi düşmanları, 1 Nolu Şube Başkanı Talat Özdemir, 2 No'lu şube başkanı Basri Çavuşoğlu ve 6 No'lu Şube Başkanı Haşim Candan'a gereken ders verilmelidir. İktidar mücadelesi veren bir sınıf için en büyük hata, kendi içlerindeki alçakları bağışlamasıdır. Çünkü bunun bedelini daha ağır olarak öderler.

Eylem sırasında işçilerin ve işçi önderlerinin hatası neydi? İşçilerin ve işçi önderlerinin en büyük hatası, en başta sendikacılara güvenmeleri oldu. Diğer hata, sendikacılara uyup, eyleme son vermeleri oldu. Halbuki, yapılması gereken şey, belediye binasını işgal etmek ve öntüne çadır kurmaktır. Eğer bunu yapmış olsalardı, belediye yönetimi fazla dayanamazdı. Ayrıca eylemin işçi semtlerine doğru tırmandırılması gerekiyordu. Bu da yapılmadı. Sonuç ne oldu? 405 işçi 17. maddeye dayanılarak işten çıkarıldı. İşçiler açlığa mahkum edildi. Kalanlara ise kölelik anlaşması dayatıldı. Daha sonra ise sorun mahkemelere iletildi. So-

nuçta mahkemeler işçiden yana değil, sermayeden yana tavır aldılar. Zaten ne bekleniyordu. Bu süre içinde Özellikle Şube Yöneticileri ve yandaşları, aktif eylem yerine bir işçi arkadaşımızın sözleri ile söyelecek olursak "ağlama duvarı" örneği imza kampanyası açtılar. Yapılan şey, işçilerin hedefini saptırmak ve birşeyler yapıyor izlenimi yaratmaktır. Tabiki bunların tümü hiç bir işe yaramadı. Sonra ne oldu, belediye işçi atmaya devam etti. İZSU'dan 150 civarında işçi işten atıldı. İZSU müdürü yeni yıla kadar tüm sözleşmeli işçileri işten atacağını açıkladı. Aynı durum tüm belediye müdürlükleri için de geçerli. Şimdi büyük bir işçi kitlesi işsizlik ve açlıkla karşı karşıyadır.

İşten çıkarmalar, giderek daha da artacaktır. DYP-SHP hükümetinin "özelleştirme programı" gereği onbinlerce işçi işten atılacaktır. Sorun tüm işçi sınıfının ortak sorunu durumundadır. Çözümü de tüm sınıfın ortak eyleminden geçecektir. Tensikatlar karşısında yapılması gereken işçi sınıfının güçlerini birleştirerek, mücadele birliğini sağlayarak sokaklara çıkması, kitlesel-devrimci sokak gösterilerine başvurmasıdır. Ne hükümete başvurma, ne mahkemelerinin kararlarını bekleme ne de başka bir boş beklenti. Olması gereken sermaye sınıfına bir ders vermektir: sokağa çıkmaktır.

**İzmir Belediyesinden
Bir İşçi**

TENSİKATLAR VE TOPLUMSAL İŞKENCE SÜRÜYOR

İkel komünal toplum düzeninden beri insanın doğaya karşı savaşımının bir sonucu olan uygarlık, sonuçta kendi yarattığı sınıfsal şekillenişle birlikte uzlaşmaz karşıt sınıflara bölündü. Günümüz toplumunda bu durum ya tüm değerlere sahip çıkan üretkenlerin yönetmesi, özgürlük, sosyalizm ve insanlığın tarihsel ilerleyişine bilinçli bir yön verme yada üretkenlerin ürettiklerine sahip çıkmadan kendilerine yabancılaşması, boyun büküş ve kölelik gibi bir yol ayrımına geleli uzun yıllar oluyor.

Tüm insanlık tarihinin ve uygarlığın yaratacağı emek, çağımızda yarattığı değerlere sahip çıkamadığı sürece kendi yarattıklarının tutsağı durumuna geliyor.

Günümüzde bilgisayarların, robotların modern teknolojinin ortaya çıkardığı üretim, tüm insanlığın ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde olmasına rağmen, açgözlü burjuvaların hırsı ve emekçilerin pasif tutumu onları açlığa sefalete götürüyor.

Oysa insanlık ve uygarlık tarihi boyunca yaptıkları buluşlar ve bilinçli faaliyetleri, insanların daha iyi ve daha mutlu yaşamaları içindi. Daha sonraları ve günümüzde her buluş, sınıfsal egemenliğin aracı olmuş, bir sınıfın diğerine karşı üstünlük ve egemenliğini pekiştirmeye hizmet etmiştir.

İnsanlık tarihinde her gelişme, emeğin bir sonucu bir üründür. Modern emek ve onun ürettiği modern teknoloji devasa boyutlara ulaştı. Bilimsel teknolojik devrimin, devasa boyutlara ulaşan üretimin ve modern teknolojinin, insanlığın mutluluğu için kullanılması mümkün ve zorunlu İken, burjuva egemenliğinin bunu nasıl insanlığın mahvı yönünde kullandığı hergün yaşadığımız bir gerçek ha-

linde.

En gelişmiş emperyalist ülkelerde çalışan milyonlarca emekçi, üretimden koparılıyor, sokağa atılıyor, emekçiler giderek kendine yanacılışıp asalaklaşıyor bu yabancılaşma çürümeyi yozlaşmayı beraberinde getiriyor. Böylece örgütsüzleşen, asalaklaşan yığınlar köleleşiyorlar.

Çürümüş kokuşmuş burjuva egemenliği, grevsiz, direnişsiz, sendikasız, sözleşmesiz yığınlar istiyor. Yaşamı var eden emeğin ta kendisi, sermaye sınıfı tarafından kendisine karşı kullanılıyor. Emeğin bir sonucu olan Robotlar bugün batı Avrupa'da yaygın bir şekilde kullanılıyor ve emekçinin karşısına işsizlik, evsizlik, eğitimsizlik olarak çıkıyor ve onları sosyal yıkımla karşı karşıya bırakıyor.

Kapitalist dünyanın en gelişmiş ülkeleri ABD, İngiltere, Almanya, Fransa ve Japonya'da durum böyledir. Ancak bu ülkelerle, sosyal güvenlik olarak işsizlik sigortası vardır (yeterli olmasa da). Karşılıksız ödeniyor gibi görülen bu paralar, emperyalist ülkelerin, dünyanın geri kalmış ülkelerinin yağmalanmaları ve azgın bir sömürüye tabii tutulmaları sonucunda elde ettikleri karların çok küçük bir bölümünün kendi emekçilerine sus payı olarak dağıtılmasından başka bir şey değildir. Amaç, sosyal sınıfsal çatışmaları engellemek ve toplumsal çatış-

maların, devrimin önüne geçmektir.

Nasıl bütün sermaye sınıfı, aralarındaki sorunlara rağmen çıkarları sözkonusu olduğunda emekçi sınıfların karşısına tek bir cephe olarak çıkıyorsa; emekçi sınıflar ve halklar da sermaye cephesinin karşısına tek bir yumruk tek bir güç, tek bir cephe olarak çıkmalıdır. Çünkü dünya işçi sınıfı ve emekçilerinin de çıkarları ortaktır.

Elbette bütün bunlar nedensiz değil. Amaç; Sınıf egemenliğinin sürdürülmesi ve gözü doymaz kar hırsının tatminidir. Sermaye dünyasının tek ve vazgeçilmez amacıdır bu. Elbette emeğin dünyası da tüm sınıfları ortadan kaldırmak, sınıfsız, sömürsüz bir dünya kurmak amacıyla hareket ede-

cektir, ediyor da. Nasıl bütün sermaye sınıfı, aralarındaki sorunlara rağmen çıkarları söz konusu olduğunda emekçi sınıfların karşısına tek bir cephe olarak çıkıyorlarsa; emekçi sınıflar ve halklar da sermaye cephesinin karşısına tek bir yumruk, tek bir güç, tek bir cephe olarak çıkmalıdır. Çünkü, hem ülkelerimizin emekçi sınıflarının, hem de dünya işçi sınıfı ve emekçilerinin de sorunları ve çıkarları ortaktır.

Emperyalist ülkelerde milyonlarca emekçi üretimden koparılıp, sokağa atılıyor. Emekçiler giderek kendine yabancılaşıp asalaklaşıyor. Bu durum çürümeyi yozlaşmayı beraberinde getiriyor. Böylece örgütsüzleşen, asalaklaşan yığınlar köleleşiyor. Yaşamı vareden emeğin ta kendisi, sermaye tarafından kendisine karşı kullanılıyor.

Tekelci sermayenin temsilcilerinin bütün dünyada olduğu gibi Türkiyede de amaçları; üretimi arttırmak, kaliteyi yükseltmek, maliyeti düşürmek, yani artı değer sömürsünü ve kârlarını arttırmaktır.

Bu nedenle de modern teknolojiyi üretimde devreye sokmanın sancılarını yaşıyor. 12 Eylül'den bu yana, bu yönde önemli bazı adımlar atıldı ve kabuk değişimi zorlandı. Bunun bütün bedeli de emekçi sınıflara fatura edildi. Bu bedelin faturası bugün daha yakıcı biçimde önümüze çıkartılmış durumda. Tekelci devlet kapitalizmi, emekçi sınıflardan topladığı vergilerle ayakta tuttuğu devlet işletmelerini yerli yabancı tekellere peşkeş çekerek, adına özelleştirme dedikleri özel sermaye

yle eliyle kalkınma demogojileriyle sermayenin açığa talan ve yağmasına sunuyor. Tekelci sermaye, modern teknoloji kullanacağız diyerek, yüzbinlerce işçiyi sokağa attı, atmaya devam ediyor.

Kuşkusuz işçi sınıfı, kapitalist toplumun ve modern sanayinin bir ürünüdür. Bu anlamda kendini yaratan modern sanayiye karşı değildir. Tam tersine, modern sanayiye geliştirecek ve tüm toplumun refahı için kullanacak tek sınıftır. Tekelci sermayenin, geri kalmış ülkelerdeki uzantıları, artık emperyalist-kapitalist ülkelerin kullanmadığı daha geri teknolojiyi satın alarak kullanmakta ve onun arpalığı olma durumunu devam ettirmektedir. Bu nedenle, bizim gibi ülkelerde tekelci sermayenin üretimi arttırma, kaliteyi yükseltme ve dış pazar bulma yeteneği oldukça zayıftır. Üretim daha çok iç pazara yönelik olarak yapılmakta ve iç pazarın sömürülmesine dayanmaktadır. Modern sanayi ve teknoloji kullanma demogojisi, kendini aldatmadan başka hiç bir anlam taşımamaktadır. Elbette bazı üretim alanlarında modern teknolojiye gidiliyor ve gidilmelidir de. Bizim karşı çıktığımız bu değil, tekelci sermayenin, dünyanın ileri kapitalist ülkelerinde miadını dolduran teknolojiyi satın alıp üretime sokması ve bunun sonucu olarak da işten attığı yüzbinler ve tensikatlarıdır.

Bir taraftan sanayi modernize edilirken, diğer taraftan istihdam fazlalığı önceden hesaplanmalı ve

diğer alanlara yatırım yapılarak işsizlik önlenmelidir. Ama bizim ülkemizdeki tekelci sermayenin işbirlikçi karakteri bunun önünde engel olduğu gibi, zaten kapitalizm, işsizlik sorununu çözemez. Bunun da ötesinde, işsizliği belli sınırlarda tutarak, emeğin sömürülmesinin devamı için elinde yedek bir işsizler ordusunu tutar.

Tekelci sermaye büyük bir kriz içerisindedir. Bu krizden çıkabilmek için yapacağı tek şey ucuz işgücü elde etmek ve bunu sağlamak için de tensikatlarla başvuracaktır. Ülkemizde çalışabilir nüfusun % 30 gibi büyük bir bölümünün işsiz olduğu bir gerçek. Buna, son 1 yıl içinde işten atılan 250 000 işçi de eklenirse durumun vahameti ortaya çıkıyor.

İşçi ücretlerinin belirlenmesinde önemli bir fak-

tör olan arz-talep ilişkileri, çalışan işçilerle çalışma hakları tekelci tarafından ellerinden alınan işsizler ordusu arasında da varlığını sürdürüyor. Kapitalistler, emekçileri rekabete sokarak ücretleri aşağıya çekmek için ellerinden geleni yapıyor. Emekçiler açısından bireysel çözüm arayışları, çözümsüzlük getiriyor. Yüzbinlerce işçi, modernizasyon demojileri altında açlığa, sefalete itiliyor. Zaten çalışırken bile ihtiyaçlarını karşılayamayacak kadar

az bir ücretle sefalete mahkum edilen insanlar, işsizlik gibi bir toplumsal işkenceye maruz bırakılarak canlarından bezdiriliyorlar. Bu durum, geleneksel aile yapısını ve toplumsal değerleri de aşındırıyor. Hastane masraflarını ödeyemediği için hastanede rehin kalanlar, çocuklarını satışa çıkaranlar, çocuklarını öldürüp intihar eden analar, cinnet geçirip çocuklarını kesen babalar, işte bu toplumsal işkencenin sonuçlarıdır. Sebepse, aç gözlü burjuva düzenin doymak bilmez kâr hirsidir.

Tensikatların temelindeki en büyük etken hiç kuşkusuz, burjuvazinin kâr hirsisiyle, daha ucuz işçi bulmak için ücreti yükselen kıdemli işçileri işten atıp, yerine daha ucuz ve enerjik genç işçiler alma girişimleridir. Bunu, kapitalistlerin uygulamaları

çok açık ve somut biçimde ortaya koyuyor. Bir iş kolunda işten atılan bir işçi şöyle diyordu: "Önce tazminat vererek işten çıkardılar. 2 gün sonra çağırıp, isteyen asgari ücretle yeniden çalışmaya başlayabilir, dediler. Aldığım tazminatla bir gecekondu yaptım ve asgari ücretle yine aynı fabrikada işbaşı yaptım. Başka ne yapabilirim ki."

Bu örnek, genelde tüm kapitalistlerin baş vurdukları bir yöntemdir. Elbette helli bir tecrübeye ve bilgi birikimine ulaşmış, diğerlerine göre kendine daha çok artı değer üreten bir işçiyi asgari ücretle çalıştırabilmenin yollarını arayacak ve bu tür oyunlara başvuracaktır.

Ülkemizde büyük bir kıyım yaşanıyor: İŞÇİ KİYİMİ!..

20 Ekim seçimlerinden önce, sadece ANAP özelleştirmeyi açık açık savunuyor "bedel ödenmesi gerekiyorsa öderiz" diyerek bu tensikatlardan geri dönüş olmayacağını dile getiriyordu. Burjuva partileri açık açık söylemeselerde özelleştirmeyi ve dolayısıyla tensikatları onaylıyorlardı. ANAP radikal bir tarzda, SHP, DYP gibi kimi partiler ise reformcu tarzda bu politikayı uygulayacaklarını söylüyorlardı.

20 Ekim seçimlerinden önce, sadece ANAP özelleştirmeyi açık açık savunuyor, "bedel ödenmesi gerekiyorsa ödenmelidir" diyerek bu politikadan geri dönüş olmayacağını dile getiriyordu. Diğer burjuva partileri, her ne kadar ANAP kadar açık biçimde söylemeseler de özelleştirmeyi ve dolaylı biçimde de olsa tensikatları onaylıyorlardı. SHP, DYP, DSP gibi kimi partiler, reformcu tarzda, ANAP ise radikal bir tarzda bu politikaları uygulayacaklarını söylüyor-

yordu. Ancak bütün partilerin ortak bir yaklaşımı vardı: Demokrasi ve insan haklarını mutlaka batılı anlamda yerleştireceklerdi. (!)

Bir yandan insanları 300-500 kişilik kitleler halinde sokağa atıp, sadece işçinin kendisine değil, eşine çocuklarına, ailelerine de uygulanan bu toplumsal işkenceyi gerçekleştiriyorlar; öte yandan da demokrasi, insan hakları diyorlar! Demek ki bunların demokrasisi, insan hakları uygulamaları; çalışanların işsizliğe, açlığa, sömürüye ve insanlık dışı koşullara mahkum edilmesi oluyor. Böylece, demokrasinin de bir sınıfsal karakterinin olduğu kendiliğinden açığa çıkıyor.

Bütün kapitalist dünyada ve ülkemizde halen yürürlükte bulunan faşist anayasa da bile insanla-

rın çalışma ve yaşama hakkı vardır. Ancak bu yasalar hep kağıt üstünde kalır ve kalıyor. İnsanların çalışma hakkı ellerinden alındığı gibi, bir çok insanın özellikle son dönemde yaşama hakkı da devlet tarafından elinden alındı. Tüm bu uygulamaların yanı sıra, modernizasyon, çağı yakalamak, demokrasi, insan hakları teraneleri de sürüp gidiyor. Sermaye düzeni ve onun partileri yapmaları gerekeni yapıyorlar. Ya emeğin temsilcileri sendikalar ve demokratik kurumlar ne yapıyor? Ne yapmaları gerekiyor?

Öncelikle belirten gerekir ki tüm işçilerin ve sendikaların ortak sorunu olmasına rağmen, işçiler ve sendikaları, bu ortak konuda ortak hiç bir şey yapmamışlardır. Bir çok sendika bu yönde işçiler tarafından dile getirilen tensikatlara karşı üretimden gelen gücümüzü birleştirerek karşı koyalım, şeklindeki taleplerine gerekli duyarlılığı göstermemiş, sorumsuzluk içinde işçilerin kitleler halinde sokağa atılmasına gözyummuşlardır.

Sendikalardan, siyasi partilerden umudu olan işçiler, sonuçta bütün umudun kendi ellerinde olduğunu, kendi sorunlarının çözümünün kendi güçlerine dayandığını kavradılar. Bir çok işyerinde kitlesel işçi çıkarmalara karşı işçiler üretimden gelen güçlerini kullanarak karşı koydular ve işleri, ekmekleri özgürlükleri uğruna kavgaya verdiler. Bunlara örnek olarak, Paşabahçe cam, Pancar Motor'daki ka-

zanımlar gösterilebilir. Ancak o günün koşulları da farklıydı. Seçim öncesiydi ve bütün partilerin seçim kazanma gibi bir derterleri vardı, fazlaca üzerine giderek seçim öncesi bir gerginlik yaratılması istenmedi. Tekelci seryayenin politik sözcülerinin daha kitlesel desteğe sahip olacak yeni hükümete bıraktığı bu görev önlerinde duruyor. Başkada çıkış yolları yok gibi görünüyor.

Ekonomiden sorumlu bakan Tansu Çiller, açıklamalarında KİT'leri islah edeceklerini bütçe açıklarının kapatılması için bunun bir zorunluluk olduğunu söyleyerek, mutlaka özelleştireceğiz, rasyonel hale getireceğiz diyor. Kendilerine göre haklıdır. Çünkü onların amacı, emekçi halkın ürettiği tüm değerlere el koyarak bir avuç sermayedarın hizmetine sokmaktır.

İşçilere düşen görevse, öncelik birleşik güçlerini oluşturarak sınıfsal dayanışmalarını yükselterek, çalışma hakkını savunmak olmalıdır. Bunun için başta üretimden gelen gücünü kullanma olmak üzere bütün mücadele biçimlerine hazır olmalıdır. Şartelleri indirmek en etkili mücadele biçimidir.

Kuşkusuz çalışma hakkını savunmak ve elde etmek, sorunun çözümü değil. Zira milyonlarca işçi, 12-16 saat arasında çalışmasına rağmen her türlü sosyal güvenceden yoksun yaşıyor. Sorunun köklü çözümü ise ancak bir devrimle mümkündür. Sermayedarlar koşulları uygun gördükleri ilk fırsatta sömürme, kâr etme özgürlükleri için bizlerin haklarına ve özgürlüklerine saldıracaklardır. Kalıcı haklar ve özgürlükler, uğruna bedel ödenerek doğrudan mücadele sonucu elde edilir. Tüm sonuçlarıyla birlikte açığa, zulme, sömürüye son vermek için, tüm üretenlerin aynı zamanda yönetmesi için, güçlerimizi birleştirerek AÇLIK, ZULÜM VE SÖMÜRÜ düzenini yıkalım.

Yılmaz EKŞİ

FAŞİST DEVLET TERÖRÜ SÜRÜYOR

Seçim havası iyiden iyiye dağıldı ve tekelci sermayenin yeni iktidarının gerçek yüzü, niyeti ve amacı belirginleşmeye başladı. Demokratikleşme demogojisi arkasında yatan gerçek uygulamalar bir bir açığa çıkıyor. Ulusal sorundaki şoven tutumdan sınıf hareketi karşısında takınılan sert tutumlara kadar, gerçek yaşamdaki uygulamaların gösterdiği gibi pratik, büyük bir hızla, yüzlere takılan demokrat meskesini yırtıp atıyor, her türlü sahtekarlığı açığa vuruyor.

Yapabilecek başka birşeylerinin olmadığını daha önceki sayılarımızda da belirtmiştik. Seçim vadelerinin tümü ikiyüzlüce söylenmiş birer yalandı ve çok geçmeden yalan olduklarının anlaşılacağı açıktı. Yeni iktidarın başı Demirel, örneğin Irak konusunda gazeteciler, seçim öncesi söylediklerini tutup tutmayacağını sorduklarında "Ya borçlarını öde derlerse?" diye kısa ve öz bir yanıt veriyordu. Dış politikanın nasıl yürüyeceğinin, daha doğrusu eski çizgide devam edeceğinin açık ve kısa ifadesidir bu. "Ya öde derlerse?" yanıtı aynı zamanda T.C. Devleti'nin emperyalizme bağımlılık derecesini de göstermektedir.

Dış politikaya ilişkin bu basit ama öğretici örnek, tekelci sermayenin yeni iktidarının hangi koşullarda hüküm süreceğinin bir göstergesidir. Başka türlü olması olası mı ki? Ne Demirel ne bir başkası, tekelci kapitalist sistem içinde

başka türlü hareket edemez. Çünkü birbiri ardına gelen burjuva iktidarlar keyiflerine göre seçtikleri koşullar içinde hüküm sürmezler. Tersine, önceden belirlenmiş ve geçmişten gelen kendi iktidarlarnı, daha doğrusu, tekelci sermayenin diktatörlüğünün yürütme komitesi görevini sürdürürler.

Tersini düşünmek, diyalektik ve tarihi materyalizmden birşey anlamamış ahmakların işi olacaktır. Böyleleri toplumsal sorunun çözümünü, toplumun değişik sınıfları arasında hazırlanmakta olan savaşlarda, kitlelerin pratik ve zorunlu eylemlerinde arayacaklarına kişi ve partilerin yalan ve demogojilerinde, "fötr çapkalı" bir adamın kerametinde ararlar. Ya da, "kendi kafalarının diyalektik devranında"

Nasıl oldu da bugüne değin birbirine rakip iki parti, çok fazla pürüz çıkarmadan ve kısa süre içinde biraraya geldi?. Onları biraraya getiren sınıfsal faktörler nelerdi? Bu soruların yanıtı, hem yeni iktidarın karakterini hem de yapacağı işleri netleştiriyor.

İddia edildiğinin aksine, yeni iktidar devlet terörünün süreceğinin kanıtıdır. Tekelci sermaye, sürdürüleceği devlet terörüne, "geniş tabanlı" bir iktidardan daha iyi bir örtü bulamazdı. SHP-DYP koalisyonuna dayalı ve böylece aldatılmış geniş yığınların desteğini almış bir iktidar koşullarında devlet terörünü fazla tepki toplama-dan sürdürmek mümkündür ve

SHP-DYP koalisyonunu gerekli, hatta zorunlu kılan etkenlerin başında bu geliyordu.

TOBB Başkanı'nın açıklaması oldukça öğretici oldu. Bu tekelci başkana göre, Türkiye'nin temel sorunu ekonomiden çok anarşi ve terördü. TOBB Başkanı 17 Aralık tarihinde şu açıklamayı yapıyor: "Şu anda ekonomik kontulardan daha çok terör ve anarşi önem taşıyor." Bu sözler yeni iktidarın neler yapacağını ve SHP ile DYP'nin neden biraraya geldiğinin ifadesidir aynı zamanda. Büyük tekelin başkanının açıklaması aynı zamanda yeni iktidarın görevlerini de göstermiş oluyor. Bu sözler açıkça, sınıf mücadelesini, devrimci hareketi ve ulusal mücadeleyi bastırmak için devletin güçlü bir terör dalgasına hazırlandığını gösteriyor.

TERÖR, TC DEVLETİ'NİN AYRILMAZ PARÇASIDIR

Önceki sayımızda TC Devleti'nin hangi temeller üzerinde yükseldiğini açıklamıştık. Osmanlı despotizminin yıkıntıları üzerinde yükselen ve kadrolarının önemli bölümünü Osmanlı'dan devralan yeni burjuva devlet daha baştan terörle harmanlanmıştı.

Avrupa burjuvazisi, feodalizmi tasfiye mücadelesinde köylülüğü ve proletaryayı yanına çekmek için bayrağına "özgürlük-eşitlik-kardeşlik" sloganını yazmıştı.

Ekim Devrimi'nin güçlü etkileriyle proletaryanın devrimci soluğunu ensesinde hisseden zayıf Türk burjuvazisi ise, ulusal kurtuluş savaşı boyunca, Kürt halkına verdiği sözü de unutarak bayrağına şunları yazdı: "Top-tüfek-süngü". O günden bugüne üzerine "Top-tüfek-süngü" yazılı bayrak aşağıya inmedi. İner görüldüğü durumlarda bile gölgesini hissettirdi ve burjuva devleti ayakta tutan temel direk oldu.

Takrir-i sükun ile şidetlenen genç devletin terörü, Kürt hareketini bastırmak amacıyla kısa sürede toplu katliamlara dönüştü. Şeyh Said ve Dersim başkaldırılarının bastırılması yeni devletin oluk oluk kan içmesiyle gerçekleşti. Ordu, işin başında, devlet iktidarının son sözü söyleyen organı oldu. Sonra buna polis eklendi. Şimdi ordu ve polise Mit ve Özel Harp Dairesi katılmış durumdadır. Son ikisi, emperyalist güçlerle birlikte tekeli sermayenin ana politikalarını saptayan ve uygulamak üzere ordu ve polisi harekete geçiren güçler olup çıktılar. Dolayısıyla, Türkiye'de Mit, Özel Harp Dairesi ve emperyalist istihbarat servislerinin bilgi ve denetimi dışında bir politikanın sözkonusu olabileceğini düşünmek tekeli sermayenin bir komitesi durumundaki iktidara hiçbir zaman sahip olmadığı gücü atfetmek anlamına gelecektir ki, bu siyasi kârlükten başka bir anlam taşımaz.

Devlet terörünün azgınlaşarak sürdüğünü görmek için bazı olaylara kısa bir toplu bakış yeter. İnsan Hakları Derneği'nin derlediği bilgilere göre sadece son sekiz ay içinde 92 devrimci-demokrat kişi

"şüpheli" biçimde öldürülmüştür. "Şüpheli" olarak anılan olayların faşist devlet güçleri tarafından gerçekleştirildiği ise şüphesizdir. Devletin temel faşist örgütleri birer ölüm mangası gibi çalışmayı hızlandırarak sürdürüyorlar. Bunun örnekleri Latin Amerika ülkelerinde var. Özellikle de Arjantin'de görülen bu tür olaylar, faşist biçim almış burjuva devletin ne denli demokratikleşebileceğinin de örneğidir.

Büyük iddialarla gelen Demirel iktidarının bu olayları önlemek bir yana bir örtü görevi göreceği zaten biliniyordu. İki aylık süreyi aşkın iktidarda bulunan Demirel hükümeti, bir Hüseyin Toraman olayını bile ortaya çıkarmadı. Çıkarmaya da niyeti yok. Hüseyin Toraman sokaktanya da evden kaçırma olayının ne ilk ne de son örneğidir. Devletin polisi istihbarat servisleri, Özel Harp Dairesi gibi örgütleri bu doğrultudaki faaliyetlerini hızlandırıyorlar. Bu bile, DYP-SHP iktidarının gerçekte azgın bir terörün habercisi olduğunu gösteriyor. Artık insanların tek başına sokakta dolaşması ya da evde kalması büyük bir riski göze almak anlamına geliyor. Çünkü her an devletin polisi ya da başka örgütleri tarafından kaçırılabilir, ortadan kaybolabilir; "Dur ihtarına uymadığı için" öldürülebilir.

Devlet terörünün, sokakta adam öldürmelerin, adam kaçırmaların yeni iktidar döneminde sona ereceğini düşünmek büyük bir yanılgıdır. Tekeli sermayenin önümüzdeki dönem en çok gereksinim duyacağı işte bu devlet terörüdür.

DYP-SHP KOALİSYONU'NUN BİR BAŞKA NEDENİ: YAYILMACILIK

Türk tekeli sermayesini yayılmacı emeller beslediğini daha önceki sayılarımızda göstermiştik. Türk burjuvazisi bu yayılmacı emellerini somuta çevirmenin büyük hazırlığına girişmiş durumdadır. Bunun için en başta gereksinim duyulan "geniş tabanlı" bir hükümetti. Çünkü, nüfusun geri çoğunluğunun oy desteğini arkasında hissetmeyen bir iktidarla dış maceralara kalkışması akılsızlık olurdu. Bu nedenle ilk iş olarak seçimleri düzenleyip, yıpranan ANAP'ı iktidardan uzaklaştırdı. Arkasından, yalan ve demogojiyle geri yığınların desteğini alan SHP-DYP koalisyonunu oluşturdu.

Bu iki partinin çoğunluğuna dayalı parlamentonun ilk önemli işlerinden birisi, "Dış Türkler"le ilgili bir "genel görüşme" yapmak olmuştur. Faşist Türkeş'in Kafkaslar ve dış Türklerle ilgili "genel görüşme" isteğine tüm parlamento balıklama dalmıştır. Bu genel görüşme, kuşkusuz, orta Asya ve Kafkasya devletlerine nasıl yayılacağına, etki ve nüfuzun buralarda nasıl sağlanacağına ilişkindir.

Böylece, ilk defa bir devlet başka devletlerin durumunu ve işlerini kendi parlamentosunun "genel görüşme" konusu yapmış oldu. Arkasından, bağımsızlığını ilan etmiş devletleri tanıma kararını aldı. Faşist TC Devleti bu konuda da öncülük görevini üstlenmiştir. En iri emperyalist güç ABD'nin almaya cesaret edemedi-

ği kararı TC Devleti bir çırpıda alıverdi.

Salt bu karar dahi, yeni parlamentonun karakterini devletin emellerini ve yeni iktidarın neler yapacağını gözler önüne sermiştir. Özal'ın tüm seçim kampanyası boyunca "Allah üç yüz yıl sonra bazı kapıları bize açmıştır. Şimdi bu kapılardan girersek fırsatı yakalamış oluruz. Fırsatı kaçırsak ve kapılar kapanırsa, bir daha bu fırsatı yakalayamayız" biçiminde ifade ettiği üç yüz yıl önce biten yayılcılık şimdi tekrar gündeme gelmiştir. Osmanlı imparatorluğunun sona eren yayılcılığı şimdi devletin başı tarafından açıkça dile getiriliyor.

Türkiye tekelci kapitalizminin derin bir yapısal bunalım içinde olduğu biliniyor. Bu bunalımın iç savaşa yolaçmasını önlemek için dışa yayılmak gerektiğini de Tekelci sermaye biliyor. "İç savaşı önlemek istiyorsan dışa yayıl" düşüncesi şimdi Türk tekelci sermayesinin ana politikası olmuştur.

Ne var ki, dışa yayılma ancak içeriği güvenceye aldıktan sonra mümkündür. Bu nedenle, yeni iktidar şöyle ya da böyle cephe gerisini sağlama almak zorundadır. Bu zorunluluktan devrimci güçlerin payına düşen azgın bir terör; emekçi halkın ve işçi sınıfının payına düşen ise, terörle birlikte koyu bir şovenizmdir. Yeni iktidar, ilk icraatlarıyla bu işe soyunduğunu ilan etmiş durumdadır.

Devrimci güçler üzerinde azgulaşan devlet terörü bunun ifadesidir. Bu durum gösteriyor ki göstermelik tüm vaadlere karşın "ölü ele geçirme"ler, ortadan kaybolmalar ya da işkencehanelerde yüksek katlardan aşağıya atmalar

strececek. Bunun yanı sıra sivil faşist güçler saldırılarda kullanılmak üzere büyük bir hızla hazırlanıyorlar. Kayseri'de olup bitenler yeni K.Maraş'ların devletin desteğinde tekrar gündeme geleceğini anlatmaya yetiyor. ANAP genel başkanının Kürt ulusal hareketine karşı iç savaş edebiyatı yapması bundandır.

Kürt milletvekili Leyla Zana'nın parlamentoda kendi ana diliyle Türk-Kürt halklarının kardeşliğini vurgulamasına gösterilen tepki, ardından tekelci basının toplumu kışkırtmaya yönelik kampanyası tekelci sermayenin uzun vadeli politikaları hakkında önemli ipuçları veriyor. Tekelci basın, mutlaka devletin politikasını belirleyen güçlerin görüş ve bilgileri çerçevesinde, Leyla Zana'nın konuşmasını kullanabildiği kadar kullanmıştır. Böylece Kürt halkına karşı güçlü bir şoven dalga yaratmaya çalışmıştır. Bu çabalar halen tüm hızıyla sürüyor. Bu kampanyanın öncülüğünü ise meclisin sıra kapaklarını yumruklayacak kadar kendinden geçen Demirel yapmıştır. Demirel bir yandan bu doğrultuda işaretler verip burjuva basını harekete geçirirken, öte yandan K.Kürdistan'a geziler düzenleyerek timsah gözyaşları dökmekte, ne kadar demokrat olduğunu kanıtlamaya çalışmaktadır.

Devletin iç ve dış politikasının birbirine en sıkı bağlandığı bir dönem yaşamıyor. Dışa yayılma hedefleri somut olarak masaya yatırılmıştır. Dışa yayılmanın ilk hedefi Kafkas devletleridir. Bunları başka hedefler izleyecektir. Orta Asya devlet başkanlarının birbiri ardına Türkiye'ye çağırılması, gö-

rüşmeler yapıp, anlaşmalar imzalanmasının hikmet-i sebebi budur. Tekelci sermaye bu hedefleri gerçekleştirmek için güçlü bir şoven dalgaya, şovenizme gereksinim duymaktadır. Şimdilik Kürt halkına karşı Türk emekçi halkını kışkırtmaya çalışıyor, ama şovenizm dalgası için tek alternatifi bu değil kuşkusuz. Şiddetle ihtiyaç duyulan bir başka politika, devrimci güçlerin ve işçi sınıfının terörle susturulmasıdır. Faşist devlet güçleri bu politikaları yaşama geçirmenin temel araçlarıdır. Bu, dün böyleydi yarın da böyle olacak. Faşist devlet güçlerinin yetmediği veya devreye sokulmak istenmediği durumlarda RP ve MÇP tabanı harekete geçirilecektir. Bunun hazırlıklarını şimdiden görmek mümkündür.

Yayılcılık ve sınıf hareketini devlet terörüyle bastırmak amacıyla kurulan DYP-SHP koalisyonundan demokratikleşme beklemek büyük bir aldanma olacaktır. Devlet terörü tüm hızıyla yeni koalisyonun emekçi halkta yarattığı yarılsamadan güç alarak sürecektir.

Komünistler ve devrimci güçler, Türk ve Kürt emekçi halklarını birbirine kırdırmaya yönelik şovenizm dalgasını kırmak, engellemek ve faşist devlet terörüne ödün vermeden gerekli karşılığı verecek işçi sınıfı ve emekçi kitleleri örgütleyip harekete geçirmek göreviyle karşı karşıyadır. Bu görev ancak tekelci iktidarla ilgili her türlü yarılsama ve legalizm hayalleri kırılarak yerine getirilebilir. Bu nedenle, gerçek düşman kadar sahte dostlara, reformistlere karşı da uyanık olmak, onları teşhir ve tacerit etmek gerekiyor.

KÜÇÜK ÇEKMECE BELEDİYE İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİ VE KALICI ÇÖZÜMLER

Tekelci sermaye kendi ekonomik ve siyasal çözümsüzlüğünü, silah dipçikleri altında, işkence, katliam, bir dizi kanlarla halk muhalefetini susturmak, işçi sınıfının örgütlü birliğini yıka-bilmek, militarist yüzünü saklamak için 12 Eylül faşizmini, ve bu sistemin devamcılarını devreye soktu. Bunları devreye sokarken, burjuva partileriyle seçimler yaparak, bilhassa kendilerine 68 Kuşağı diyen asalak aydın kesimin bir kısmını kullanmakta gecikmeyip, halk yığınlarının karşısına demagoglar çıkardı. 26 Ekim Yerel Yönetim Seçimlerinde, kendilerinin emek ağırlıklı olduğunu ve bununla birlikte önce insan sloganlı burjuva partileri ile halk yığınlarının ve işçi sınıfının tepkisini bir ölçüde pasifists duruma getirdi. İşte burada Küçükçekmece işçilerinin bu emekten yana olduğunu iddia eden partilere sempatileri çoğalmaya başladı. Belediye-İş sendikası ile yapılan 1990-1992 dönemi toplu iş sözleşmesinde, işçi sınıfına sıcak bakmalarından dolayı böyle bir sözleşmeyi imzaladıklarını söyleyen Burjuva partileri, işçilerin topluca iş yavaşlatması, belediye sarayını işgalleri gibi bir çok kitlesel eylemliliğini kendi potalarına akıtmaya çalıştı. Kendi yaltakçıları

tarafından da bunu işlemeye çalıştılar. Ama sonuçta asıl kimlikleri yerel yönetimlerdeki "önce insan" bakışlarının, işçilerin en doğal hakları olan maaşlardan gelen gecikmeli faizlerle ceplerini doldurunca açığa çıktı. Paylaşım o kadar çok bireyselliğe dönüşünce kendi kendilerinin kirli çamaşırlarını ortaya çıkarmaya başladılar. Burada Belediye İş'in kurmayları da bu beylerin çirkefliliğini ört bas etmek için meslekleri olan sarı sendikacılıkla işçiler arasındaki tepkiseliliği yok etmek için kolları sıvadılar. Ya bizim hızlı ve keskin devrimcilerimiz? Belediye işçilerinin eylemliliğini basturmak için, toplu iş sözleşmesinde bizim denetimimizde, işte 1 Mayıs'ı yasallaştırdık, idari işlerde bir sürü kazanımlar elde ettik gibi demagogjilerle işçi sınıfının eylemliliğine karşı gelen mantığın, bugün nasıl bir sözleşme yaptığını açık ve net herkes görebiliyor. Belediye işverenleri defalarca bu toplu iş sözleşmesini ihlal ederken, sendika şubeleri ve genel merkezinde yaptıkları protokollerle bu toplu iş sözleşmesini ihlal etmekte işverenlere çanak tuttıkları bir gerçektir.

Küçük Çekmece belediyesinin 68 kuşağı devrimcilerinden

olan işvereni bu yapılan 1990-1992 toplu iş sözleşmesinden sonra, gerek işçi maaşlarını gerekse sosyal hakları düzensiz ödemeye başladı. Kaynağı olmadığı söyleyen işveren, kendisine seçim kaynağı sağlayan mafya ve yaltakçılarına Küçük Çekmece bölgesinde ihalelerle arsa temin etmek için ellerinden gelen tüm olanakları kullandı.

Kendisinin partisinin seçim yatırımı olarak vaadettiği işçi alımlarını gerçekleştirdi. Ama bununıleriki dönemlerde, yani işçilerin eylemliliğinde Demokles'in Kılıcı gibi kullanmaktan hiç bir zaman geri kalmadı. İşçilerin saygıdeğer sendikası ve şubesi, işverene rica minnet işçi haklarını almaya çalıştılar. İşverenin ilk defa ödeme yapmadığı dönemde işçilerin eylemliliğini Belediye İş genel merkezi sarı sendikacılık edasıyla temsilcilere "Sizler bizim temsilcilerimizsiniz. Biz karar alırız, sizler uygularsınız" tavırlarıyla kırarak açık yüzlerini ortaya koymuşlardır.

Küçük Çekmece belediye işçileri, bu sarı sendikacı mantığa defalarca kendi tabanından yatay da olsa eylemlerinde büyük dersler verdi. Vezne kuyruğu, vizite eylemliliği ve sokaklarda çocukları ve eşleriyle, bununla

birlikte 1 Mayıs'da, 3 Ocaklarda, Zonguldak maden işçilerinin grevlerinde, Coca-Cola işçilerinin grevlerinde, Paşabahçe cam işçilerinin direnişlerinde ve değişik bir çok grev ve direniş eylemlerinde işçi sınıfının dayanışma örneğini yaşattılar. Bu, İstanbul genelinde tüm belediye ve diğer iş kollarında çalışan işçilere örnek olmuştur.

Son günlerde işverenin, "böl, parçala, yönet" politikasını genel merkez ve 2 No'lu şube de benimsemiş ki, işçi sınıfının tabandan gelen eylemliliğini yine işçi sınıfının içinden işçilerine mal etmeye çalıştılar. Sendika şubesi, bundan evvel başarılı olan eylemleri kendi çalışma raporunun başarı hanesine yazarken, açıkça Türk İş içindeki sarı sendikacılığa boyun eğmiştir.

Olayı genel anlamda, baştan, yani ödemelerin yapılmadığı zamandan ele almak gerekir. Burada genel merkezin durumu açıkça ortada. Sarı sendikacılıkla, meslekleri olan sendikacılığı icra ediyorlar. Sınıf ve kitle sendikacılığını hayata geçirme sözleriyle yönetime gelen 2 No'lu şube yöneticileri hiç bir zaman söyledikleri sınıf ve kitle sendikacılığını hayata, yani pratiğe geçirmemişlerdir. Örneklersek sınıf ve kitle sendikacılığının birinci ilkesi olan Sendika İçi Demokrasiyi hiç bir zaman uygulamayıp, kendi iç çelişkilerinden dolayı iki kafalı olup, işçilerin karşısına net kararlarla çıkama-

mışlardır. Kendi iç çelişkilerini falancı, falancı gibi tarafları ön plana geçirip tabana yansıtılmışlardır. Bugün işçiler arasında suçlu aramaya gidilmesi, falancıları kurtarma operasyonununun başka hiç bir şey değildir. İkinci olarak, söz ve Karar Sahibi tabandır ilkesi, sözde söylenmesine rağmen, tabanın aldığı kararlar şube yönetimini kısmen rahatsız etmiş, bunu engelleme yöntemine girişmişlerdir. Üçüncüsü ise, sendika şubesi yukarıda bahsettiğimiz gibi yapılan toplu iş sözleşmesini savunmayıp, protokollerle toplu iş sözleşmesini ihlal etme yöntemini uygulamıştır. Sözleşmede var olan idari ve demokratik talepler hayata geçmemiştir. Örneğin işçi sağlığı ve iş güvenliği kurulunun oluşmaması, sınav komisyonunun oluşmaması sonucunda işveren kendi doğrultusunda işçi alımı yapmıştır. Burada Küçük Çekmece belediye işçilerinin haklı mücadeleleri şube yönetimi tarafından sınıf ve kitle sendikacılığı olarak gösterilmiştir. Dördüncüsü, şube yönetiminin tecrübesizliği ve beceriksizliği işçi sınıfının eylemliliğine müdahale etmelerine neden olmuştur.

Sonuç olarak, Küçük Çekmece belediye işçilerinin yüzeysel de olsa eylemliliği, işvereni rahatsız ederken, sendika genel merkezini de rahatsız etmiştir. Kongrede önlerine bir sürü ilkelere koyan şube yönetimini de ra-

hatsız etmiştir, edecektir. Sınıf bilinçli birlikteliği ve örgütlülüğü ile gerçek sınıf sendikalarını yaratacaklardır. Küçük Çekmece belediye işçileri, sendikacıların, benimsemedikleri halde, işlerine gelince, özellikle de toplu sözleşme dönemlerinde kurup, sonra dağıttıkları işyeri komitelerini kendi inisiyatifleriyle gerçek sınıf karakterine uygun biçimde ve sınıf bilinçli öncü işçiler eliyle örgütleyip, kabacılığını sağlamadıkça, sarı sendikacıları alt ederek örgütlülük ve dürüstlüğüün yanı sıra, gerçek sınıf sendikacılığını da hayata geçiremezler. Küçük Çekmece belediye işçileri, kısmen bunu hayata geçirmiştir. Bundan sarı sendikacılar ve sistemin savunucuları ürkmüştür. Bunun için bugün, işçilere birbirlerini karalatma politikasını değişik görüntülerle ve araçlarla uygulamaya çalışmaktadır. Ama Küçük Çekmece belediye işçileri, bunun üstesinden geliyor ve gelecektir. İşçiler, önlerinde duran toplu iş sözleşmesine birlikte ve örgütlü girmeli, yapılacak olan kongrelerinde sınıfı temsil eden ve sınıf mücadelesini yükseltecek sınıf önderlerini iş başına getirmelidir. Burada vaadleri değil, kendi yaşamlarında pratikte birlikte hareket edebileceği delegeleri ortaya çıkarmalı ve seçmelidir.

**Küçük Çekmece
Belediyesinden
Bir İşçi**

KUTLUTAŞ İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİ

Günümüzde işçi sınıfının mücadelesi gittikçe yükselmektedir. Daha da yükseleceğine inanıyorum. Bugün de Kutlutaş işçileri bu mücadelelerden birini veriyor. Kutlutaş işçilerinin bu direnişi Türkiye'de ilk defa inşaat işçileri adına atılmış bir adımdır diyebiliriz. Bu mücadeleyi şiddetlendirmek, yön vermek, inşaat işçilerini desteklemek ve mücadelesine katılmak her komünist işçinin kaçınılmaz görevidir.

3 aya yakın bir süredir, Kutlutaş işçileri hiçbir ikramiye ve maaş alamadılar. Bu zaman zarfında işveren ve sarı sendika, işçileri bir takım yalanlarla oyaladılar. Ancak işçiler, sarı sendika ve işverenin yalanlarına, aldatmaca sözlerine 2 Aralık Pazartesi günü kadar dayanabildiler. İşçiler artık yürümenin zamanı geldiğini anladılar (Çünkü, Türkiye'de başka türlü hak almanın mümkünü yoktu.). 2 Aralık Pazartesi günü, sayısı 500 olan Kutlutaş işçileri, işveren Emlak Bankasına yürüdüler. Bu olay karşısında burjuva basın sessiz kaldı. Sadece Günaydın gazetesi üç-beş satır yazdı. İşçilerin yürüyüşünü işveren adına sarı sen-

dika engellemek istedi. Yürüyüşün ardından işveren 2 hafta içerisinde mutlaka işçilerin maaşınız ödeyeceklerine dair söz verdi. Sarı sendika ise ücretlerin ödenmemesi durumunda hep beraber yürüneceğini işçilere söylediler. Bizler 2 hafta daha bekledik. 17 Aralık Cumartesi günü 3 no'lu şubeden sendikacılar gelerek tüm işçileri yemekhaneye toplantıya çağırdılar. 2 hafta önce işverenin verdiği sözü yerine getirmediğini ve bundan sonra neler yapılacağına dair işçilerle konuşmaya gelmişler. Gelenler Yol-İş sendikasının 3 no'lu şubesinden genel sekreter Adem Sevinç, Memo Polat ve Aydın isminde bir sendika görevlisiydi. Konuşmalarında kafamızı çelişkiyle doldurarak, yine kesin söz aldık diye hepimizi aldatmaya çalıştılar. Söyledikleri şuydu:

"Bizler yürüyüş yaparsak zorluk olacak, hiçbir şey elde edemeyiz, doğru olmaz", deyip durdular. Ve konuşmak isteyen varsa konuşsun dediler. Ben orada şu soruyu sordum:

"Kutlutaş işvereni Emlak Bankası ve sendikaya hiçbir güvenimiz kalmadı. Verdikleri sözlerden hiçbirini yerine ge-

tirmediler. Ancak bizler yürümek istiyoruz. Siz sendika olarak ısrarla neden engel olmaya çalışıyorsunuz? İşveren adına çalıştığınızı belli ama bizler yürümek istiyoruz. Sizler her seferinde karşı çıkıyorsunuz" dedim. Soruma karşılık Adem Sevinç şu yanıtı verdi:

"İşte arkadaşlar her yerde böyle engeller karşımıza çıkıyor. Yürümek, eylem yapmak neyi ifade edecek? Arkadaşınızın dediği gibi yürüyüş ve eylem yaparsak kendimizi 2'inci şubenin işkencehanesinde buluruz. Polis ve çevik kuvvetle başımız derde girer. Yürüyüş ve eylem yapmak kesinlikle doğru değil. Bizler yasal yollardan hakkımızı alacağız."

Bizler bu arada bağırıp çağırarak tepkimizi gösterdik. Bunun üzerine, bir hafta sonra tüm işçilerin paralarını alacağına dair söz verdi ve çekip gittiler.

Sarı sendikacılar işverenin parayı ödemeyeceğini bildikleri halde, uzlaşmacı tutumuyla bizleri aldatmaya çalışıyorlardı. Bizleri böylece bir hafta daha beklettiler. Ve söz vermiş oldukları gün geldi. Ödemeleri gereken 3 aylık maaş ve ikramiyelerden sadece 1 aylık

maaşı ödediler. Artık açık açık şunu söylüyorlardı:

"Maaşları ödeyemiyoruz ve 350 işçinin çıkışını vereceğiz."

İşçiler 23 Aralıkta bir toplantı düzenlediler. Yol-İş sendikası İstanbul şubesi genel sekreteri de toplantıya katıldı. Toplantıda işveren adına şirket genel müdürü bulunuyordu. Toplantıda çok garip bir durum yaşandı. Şirket genel müdürü sendikacıların gözüne baka baka bizlere şunu söylediler:

"Sizlere çıkışınızı vereceğiz. Buna karşılık 3 aylık ikramiyenin ve maaşın bedelinde 2 aylık bir senet vereceğiz. Eğer bunu kabul etmezseniz

günah bizden gider ve hiçbir hak talebinde bulunamazsınız", diye tehdit ettiler. Bunun üzerine ben şu soruyu sordum:

"Sayın sendikacı, sizin yanınızda bizleri tehdit ediyor ve siz hiç sesinizi çıkarmıyorsunuz", dedim. Buna karşılık işçi arkadaşlarım hep bir ağızdan bağıarak bizi tehdit edemezsiniz diye müdahale etmeye çalıştılar. Sert girişimler meydana geldi ve toplantıyı terk etmek zorunda kaldılar.

Daha sonra 128 işçinin çıkışını verdiler. 350 işçiyi birden çıkarırlarsa bir direnişle karşılaşacaklarını bildikleri için, işçileri gruplar halinde çıkarma-

ya başladılar. Böylece bir direnişin olmayacağını umuyorlardı. Ama korktukları başlarına geldi ve amaçlarına ulaşamadılar. İşten çıkarılan 128 işçi tüm haklarımızı almadığımız müddetçe burayı terketmeyiz diye direnişe geçtiler. İşyerini işgal ettiler. İşgal sırasında burjuva basını olan Günaydın ve Cumhuriyet gazetesinden muhabirler vardı. Fakat her iki gazetede hiçbir haber yazılmadı.

Biz inşaat işçileri, sosyalist basının yardım ve desteğini bekliyoruz. Ve tüm devrimcileri mücadelemizi desteklemeye çağırıyoruz.

Kutlutaş'tan Bir İşçi

İŞÇİLERDEN SARI SENDİKA TES-İŞ'E UYARI

Tes-İş'e bağlı sular idaresi işçileri, 3 Aralık 1991 günü 4 no'lu Tes-İş şubasını ziyaret ederek sorunlarını anlatmak ve tartışmak üzere önce Mecidiyeköy parkında toplandılar. Yaklaşık 50 kişiden oluşan işçi grubu daha sonra sendikayı bastılar. Sendika yönetimiyle görüşme talebinde bulunan işçilerle sendika yönetimi masaya oturarak tartışmaya başladılar. İşçilerin kendi aralarında seçmiş olduğu temsilciler sorunlarını şu şekilde dile getiriyorlardı:

Sendika işçi sorunlarına sahip çıkmaktan sürekli kaçınıyor ve yaşanan sorunların üzerine gitmeyerek işçileri kaderleriyle başbaşa bırakıyor. Bu da işçileri haklı olarak sendika yönetimini işverenle işbirliği yaptığı tespitine götürüyor. Bunun en bariz örneğini de daha önce işyerlerinde verilen yemeklerden zehirlenen işçilerin yemek boykotuna gitmesi, sendika yönetiminin de açık bir şekilde boykot kırıncılığına gitmesi ve işçileri yemek yemeye zorlaması şeklinde gösteriyorlardı.

Toplanan işçiler sendikanın içyüzünü de teşhir ederek, işverenle işbirliği yapan ve işverenle birlikte hareket eden sendika yönetimini uyardılar. İşçilerin kendi başlarına örgütlü ve demokratik muhalefet yapmaları

gerektiğini ısrarla vurgulayan işçiler, delege seçimlerinin anti-demokratik kurallar altında gerçekleştirildiğini ve yapılan seçimlerde yönetime yakın, yönetimle bireysel-kişisel ilişkileri olan insanların delege seçildiğini söyleyerek, tabana dayanmayan bir yönetimin meşru olamayacağını ifade ettiler.

Yapılan toplu sözleşme taslaklarının işçilere daha önce sunulmadığı, işçilerin bu konuda bilgilendirilmediği ve olayların kendileri dışında gerçekleştiğini anlatan işçiler; bundan sonra yapılacak toplu sözleşme taslaklarının önceden işçilere sunulması ve görüşlerinin alınmasını istediler. Ayrıca sendika yönetimini işçilerin birliğini bozma ve kafalarını bulandırmaya yönelik davranışlara girmemesi konusunda uyardılar.

Daha sonra konuşan bir işçi sendikanın masa başında oturarak hiç bir sorunu çözemeyeceğini sendikanın sadece işverenle karşılıklı yazı yazıp cevap alan bir kurum olamayacağını, sendika yönetiminin işyerlerini bizzat tek tek gezerek sorunlarla ilgilenmesi gerektiğini belirterek genel olarak işçilerin sorunlarını şu şekilde dile getiriyorlardı:

"İşçilerin örgütlü birliği bozuldu ve sendika bu konuda hiç bir

tavır almadı. Sendika ile işçiler arasındaki ilişkiler tamamen kopuk durumda, işçiler kaderleriyle başbaşa bırakılıyor. Örneğin kanalizasyonda çalışan işçiler kendilerinden utanır hale geldiler. İnsanlar arasında dolaşmak şöyle dursun kendi çocuklarına dahi yaklaşamaz hale geldiler. Çıkarılan yemekler yenecek durumda değil, çıkan yemeklerden birçok arkadaşımız zehirlendi. Bizim talebimiz her işyerine bir yemekhane yapılması ve çıkarılacak yemeklerin daha sağlıklı olması".

Sendikacıların, sendikaları birer mesleki kuruluş haline getirdiğini vurgulayan işçi, bu şekilde sendikayla işçiler arasında ilişkilerin kopuk olduğunu değinerek işçilerin sendikalardan uzaklaştığını söylüyordu. İmzalanan toplu sözleşme maddelerini bizzat sendikanın ihlal ettiğini, işçilere sınıf bilinci kazandırma yönünde hiçbir hareket ve tavır için girmediklerini ve anti-demokratik yasalara sığınarak, tabana dayanmadan ayakta durmanın yollarını aradığını belirten işçi "sendikayı bürokratik işlemlerle boğdunuz" diyerek "Yapılacak seçimlerin anti-demokratik olması ve yaptığımız uyarıların dikkate alınmaması durumunda meydana gelecek olaylardan işçiler sorumlu olmayacaktır" dedi.

TENSİKATLAR YAYILIYOR

İzmir Belediyesi ve Yurtiçi Kargo'dan sonra Rabak'ta, Çimutaş'ta da tensikat başladı.

İzmir Belediyesinden Sosyal Demokrat Belediyeci Yüksel Çakmur'un tazminatsız olarak işten atıldığı 400'ün üzerinde işçi Ankara'ya yürüyor. 7 Ocak'ta başlayan yürüyüş polis ve jandarmanın bütün engelleme çabalarına karşı devam ediyor. Ankara'ya yürüyen Belediye İşçilerini desteklemek amacıyla İzmir'de çoğunluğunu işçi ailelerinin oluşturduğu kadın ve çocuklar sokak gösterilerine başladılar.

Yurtiçi Kargo'da çalışan işçilerin TÜMTİS'te örgütlenme çalışmaları üzerine 700 işçi işten atıldı. Yurtiçi Kargo işyerlerinde çalışan işçiler bunun üzerine üretimden gelen güçlerini kullanarak üretimi durdurup direnişe geçtiler. Yurtiçi Kargo'nun İstanbul, İzmir, Ankara başta olmak üzere birçok şubesinde işçiler işyerlerinde toplanarak işverenin tavrını protesto eden gösteriler düzenliyor.

İşçilerin işi durdurmaları üzerine, işverenin Levent'te dışardan getirdiği işçileri içeri sokma girişimi üzerine, eylemci işçiler işyeri girişlerini tutarak içeri girmeyi engellediler. Olaya polisin müdahalesiyle aralarında TÜMTİS yöneticilerinin de bulunduğu 38 işçi gözaltına alındı.

Çukurova'da son birkaç gün-

de 31'i Çimutaş'tan olmak üzere toplam 43 kişinin işten atılması, kamu ve özel sektörde çalışan 2000'in üzerinde işçinin tazminatsız işten atılan arkadaşlarını destekleyen ve işyerini protesto eden eylemleriyle karşılandı. Çukurova'da 2000'in üzerinde işçi yemek boykotu uyguladılar.

İzmit Uzunçiftlik'te Santral Holding'e ait Rabak'da işveren 224 işçiyi tazminatsız olarak işten attı. İşçiler tensikatları protesto için mesai sonrası toplu olarak fabrikada beklemeye başladılar. Petkim'de çalışan diğer işçilerde Rabak'ta işverenin işten attığı sınıf kardeşlerini desteklemek amacıyla fabrikada

bekleme eylemine katılıyorlar.

Tensikatlar hızla yayılıyor. Ülke genelinde son bir ay içerisinde işten atılan işçi sayısı 2000'e yaklaştı. Tensikatlara karşı eylemler giderek yaygınlaşıyor.

Hükümetin vaatlerine rağmen giderek tırmanan tensikatlara karşı, işçi sınıfı da eylemlerini yükseltmeli, gerek kendi işyerlerinde, gerekse başka işyerlerinde işten atılan sınıf kardeşleriyle birlikte mücadeleyi yükseltmelidir. İzmir'den Ankara'ya belediye işçilerinin başlattığı yürüyüş, Zonguldak'tan daha örgütlü bir yürüyüşe dönüştürülmeli, sınıfın desteğini alarak sürdürülmelidir.

KAMU ÇALIŞANLARI YÜRÜDÜ

KAMU ÇALIŞANLARI YÜRÜDÜ.

EĞİT-SEN, TİM BEL-SEN, TİM HABER-SEN, TİM SAĞLIK-SEN, TİM RAY-SEN, TARIM-SEN ve MALİYE-SYK'LI kamu çalışanları, 20 Aralık 1991 günü Sultanahmet meydanından Beyazıt meydanına kadar yürüdüler. 1000 kadar kamu çalışanınin katıldığı yürüyüş, büyük bir coşkuyla gerçekleşti.

Saat 14.00'de Sultanahmet meydanında toplanan kamu çalı-

şanları, hazırladıkları bir basın açıklamasını okuduktan sonra 657 sayılı devlet memurları yasasını temsil eden bir maketi yakarak yürüyüşe geçtiler. Kortejin önünde yer alanların "GREVE HAZIR OL" yazılı gömlekler giydikleri yürüyüş boyunca "İŞÇİ MEMUR ELELE GENEL GREVE", "ANTI-TERÖR YASASINA HAYIR", "TOPLU SÖZLEŞME HAKKIMIZ ENGELLENE-MEZ", "DEVLET GÜDÜMLÜ SENDİKAYA HAYIR", "KAYIPLARA SON" şiarlarını haykurdılar.

Yürüyüş daha başlar başlamaz çevik kuvvetten oluşan bir kalabalık, yürüyüş kortejinin önünü kesti. Ancak, katılımın kitleselliği ve yürüyüşçülerin kararlılığı polis müdahalesini engelledi. Yürüyüş, planlandığı gibi, Beyazıt meydanında disiplinli bir şekilde dağıldı. Polis, ancak yürüyüşçüler dağıldıktan sonra pankartları toplayabildi.

Aşağıda, yürüyüşe katılan kamu çalışanları sendikalarının dağıttıkları basın açıklamasını yayınlıyoruz.

DEĞERLİ BASIN EMEKÇİLERİ

Yaklaşık 3 yıldır tüm baskılara, gözdağı, sürgün, gözaltı ve sendikalarımızın mühürlenmesine rağmen sürdürdüğümüz grevli-toplu sözleşmeli sendika mücadelemizde artık bir dönüm noktasına geldik.

Seçim meydanlarında yapılan propagandalarla sendika, insan hak ve özgürlüklerine dayalı bir toplum yaratmayı vaadeden DYP ve SHP koalisyon olarak iktidarda!

Sendika vaatlerini gerçekleştireceklerini söylemelerine rağmen, Anayasa değişikliği için beklememizi öğütüyorlar. Bir yandanda, sendikalarımızı toplu sözleşmeye çağırma yerine; katsayı artışı ile maaş zammına karar veriyorlar. Demokrasiden, insan haklarından bahsederlerken; insanlar gözaltında kayboluyor. TİM-SAĞLIK-SEN Adana temsilcisi gözaltında tecavüze uğruyor; Diyarbakırda köprü altında cesetler bulunuyor; Demirel ve İnönü'nün kardeşlik, barış, insan haklarına saygı vaatlerinde bulunduğu Güneydoğu gezisinde taleplerini iletmek için yürüyüşe geçen İdil, Dargeçit köyülerinin üzerine kurşun sıkılıyor.

Biz Sendikalarımızın tanınmak zorunda kalındığı bu güne mücadelemizle geldik. Bugün artık vaatler vermesini değil, Grevli toplu sözleşmeli sendikalarımızın Anayasal güvenceye kavuşturulmasını; yapılacak yasal düzenlemelerde söz hakkımız olmasını; Sendikalarımızın toplu sözleşme masasına çağrılarak ücretimizin, çalışma ve yaşam koşullarımızın kendimiz tarafından belirlenmesini; Tüm çalışanları kapsayan grevli bir sendika yasasının çıkarılmasını, anti demokratik uygulamaların, işkence ve kayıpların yaşanmamasını, işten atılmaların son bulmasını istiyoruz.

Bu taleplerimiz yerine getirilmediğinde, İLO standartlarında grevsiz bir sendika yasası çıkarıldığında da; Kamu emekçileri olarak hizmet üretiminden gelen göcümüzü kullanacağımızı, grevlere hazır olacağımızı iktidarın bilmesini istiyoruz.

EĞİT-SEN TİM-BEL-SEN TİM-HABER-SEN

TİM SAĞLIK-SEN TİM-RAY-SEN TARIM-SEN MALİYE-SYK

MEMUR EYLEMLERİ YÜKSELİYOR: ZAM DEĞİL, TOPLU SÖZLEŞME

Kamu çalışanlarının sendikaları, hükümetin %25 - 30 olarak tek yanlı belirlendiği maaş zamlarını redderek toplu sözleşme haklarını almak için başlattıkları eylemlerini sürdürüyorlar.

4 Ocak 1992 Cumartesi günü yapılacak olan EĞİT-SEN genel kurulunun valilik tarafından keyfi biçimde yasaklanması üzerine Kongrenin yapılacağı Şehzadebaşı Gündeş Düşün Salonu önünde toplanan EĞİT-SEN üyeleri bir basın açıklamasıyla valiliğin ve iktidarın bu keyfi engellemelerini kınadılar.

Aynı gün Sirkeci'de toplanan TÖM SAĞLIK-SEN'li memurlar da zam değil, toplu sözleşme istediklerini belirten ve iktidarın sağlık politikasını eleştiren bir basın açıklaması yaptıktan sonra, "Sağlık Emekçileri Greve Hazır", "Toplu sözleşme hakkımız, Grev Silahımız" vb. pankartlarla yürüyüşe geçmek istediler. Çevik kuvvete mensup çok sayıda polisin saldırısıyla karşılaşan yürüyüşçülerden

16 kişi yerlerde sürüklenerek, tekmelenerek, joplanarak göz altına alındı. Polisin bu vahşi saldırısı sonucunda göz altına alınan doktor Gazi Yaman'ın çene kemiği kırılmıştır.

7 Ocak 1992 günü de 750 kadar TÖM BEL-SEN üyesi, Büyükşehir ve çevre belediyelerin yanı sıra İSKİ ve İETT'de çalışan memurların oluşturduğu bir kitle saat

13.00 sularında Büyükşehir belediyesi önünde toplanarak gösteri yaptılar.

Maaş zamlarını hükümetin tek yanlı belirlemesine karşı çıkıp, grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların derhal yasallaşmasını belirten bir basın açıklaması okuyan belediye çalışanı TÖM BEL-SEN'li ler "Hükümet sendikalarımızla toplu sözleşmeye oturmalıdır", "Devlet Güdümü Sendikaya Hayır", "Greve Hazır Ol", "Toplu sözleşme Hakkı için Genel Grev" yazılı pankartlarını açarak davul zurna eşliğinde halaylarla süren bir gösteri yaptılar.

Son günlerde memur sendikalarının eylemlerine polisin vahşice yaptığı saldırıların da kınandığı gösteriye polis müdahale edemedi. Memur sendikaları üzerindeki keyfi baskıların ve uygulamaların sürmesi halinde eylemlerini örgütlü buldukları tüm illerde yapacaklarını da açıklayan belediye çalışanları daha sonra dağıldılar.

CEVİZLİ TEKEL AMBALAJ FABRİKASI VE İŞÇİLERİN SORUNLARI

Kartal Cevizli'de kurulu bulunan tekel işletmelerinin tüm kağıt matbaa ve basım işlerini gerçekleştiren (ambalaj, kutu) fabrikası ülkemizin ve balkanların en büyük matbaası (basım ünitesi) olarak kuruldu. 1968 yılından bu yana gerek devlet gerekse sarı sendikacılar tarafından ne hikmetse bir türlü matbaa olarak kabul edilmiyor ve adına kese kağıdı ya da ambalaj fabrikası diyorlar.

Cevizli ünitesinde bulunan ambalaj fabrikasında yaklaşık 2000 civarında işçi çalışıyor. Gıda-İş koluyla uzaktan yakından ilgisi olmamasına rağmen Tek Gıda-İş Sendikası üyesidirler.

1979 yılının sonlarına doğru ülkemizde sermaye egemenliğine karşı yükselen halk muhalefetine sendikalar da katılmış, onlar da sorunu kendi cephelelerinden değerlendirerek egemen sınıfa karşı seslerini ve eylemlerini yükseltmişlerdi.

O dönemin gerek sendikal gerek siyasal önderleri ve işçiler, adı ambalaj ya da kutu fabrikası olarak söylenmesine rağmen, iş yerlerinin, Türkiye'nin ve balkanların en büyük matbaası olduğunu belirterek ilgili işkolu olan basın-İş'e geçmek isti-

yorlardı.

Çünkü Basın İşkolu'nun demokratik hakları çok daha büyük. Örneğin basın işkolunda çalışan işçiler yasaya göre erkekler 20, kadınlar 15 yılda emekli oluyor, buna bağlı olarak ücret ve sosyal hakları daha fazla oluyor. İşte bütün bunlardan ötürü dönemin işçi önderleri ve DİSK bu işyerinin matbaa olduğu basın işkolu sayılması gerektiği yolunda birçok girişimde bulundular.

Ancak dönemin siyasal ve sosyal çalkantıları sendikalar arası rekabet üst boyutlardaydı. Ve bir Toplu İş Sözleşmesi döneminde haklarını alamayan Tekel işçilerinin büyük bir bölümü direnişe geçti. Ambalaj fabrikası işçileri de Basın İş'e geçme talebini dile getirerek direnişe geçtiler.

Fabrikanın kuruluşundan beri fabrikada müdürlük görevini yapan Rıdvan metal 1960 ihtilali'nin suçlular (Ordudan atılan subaylar) takımındandı. Askerliğin vermiş olduğu karakterle tüm işçileri asker gibi görerek ona göre davranıyor ve çok büyük bir baskı uygulayıp işçileri susturuyordu. Kendisine ve kendisinin seçtiği sendika yöneti-

cilerine boyun bükmeyenleri anında cezalandırıyor. fabrikanın en ağır işyerleri olan (Lastikhanne, Reto gravür, Top kesme şb.) gibi şubelere sürgüne gönderip, boyun büktürüp elini öptürene kadar eziyordu. İşte bütün bu ezilmişlik içindeki işçiler, diğer Tekel işçilerinden de destek alarak onlarda direnişe geçtiler. 45 günün üzerinde direnen işçilerin direnişini kırmak için, CHP hükümet tarafından görevden alınan Rıdvan Metal, işçilerin direnişini kıracağına söz vermiş ve özel görev istemişti. Bundan dolayı Tekel Genel Müdürlüğü onun bu isteğini yerine getirerek onu, tekrar eski yuvasına iade etmişti. Devletin politikaları gereği o dönemlerde işçilerden yana olan tüm yöneticiler görevden alınıyor, yerine faşist yöneticiler getiriliyordu. Bu hesaplar belki de 12 Eylülün ön hesaplarıydı.

Rıdvan Metal fabrikaya döner dönmez işçilere, asker ve polislerle saldırarak birçok işçiyi tutuklatmış, direnişin önde gelenlerini fabrikadan atmıştı. Yaklaşık 250 işçi işten çıkartılmıştı. Asker ve polisler işçilere işbaşı yapmaları için baskı yapıyorlardı. Ancak buna rağmen işçiler direnişi bırakmadılar. Bu sefer taleplerine işten atılan ar-

kadaşlarının geri alınmasını da ekleyerek 45 günün üzerinde direnişi sürdürdüler. Daha sonra taraflar arasında yapılan görüşmelerde atılan işçilerin geri alınması (ancak başka fabrikalara olmak koşuluyla) ve kısmi kazanımlarla direniş sona ermiş, Rıdvan Metal imparator olmuştu. Daha sonra kendi seçtiği ustabaşı ve dalkavuklarıyla tam bir istihbarat ve muhbirlik teşkilatı kurarak, işçiler üzerinde yıllar süren korkunç bir baskı uygulayarak işçileri sindirdi.

Ambalaj fabrikası daha önce belirttiğimiz gibi Türkiye'nin ve Balkanların en büyük fabrikası (20'ye yakın tipo ve 4 tane ofset baskı yapabilen Haydelberg matbaa makinesi, son dönemde yüksek teknolojiyle donatılmış baskı makineleriyle, 4 ya da 5 renk her türlü baskı (Günlük gazete dahil) basabilecek 2 adet Reto Gravür makinesi, Rakı, Likör, Votka vb. metal kapakları üreten İsviçre'den getirtilen son sistem makineler kullanılıyor). İşin ilginç yanı, 1979 yıllardan beri ambalaj işçileri burasının basın ve matbaa işyeri olduğunu söylüyor buna uygun haklar elde etmek için birçok kere girişimlerde bulunmuş bulunuyorlardı. İşçiler kendi imkanlarıyla sendikalarının dışında örgütlenerek avukatlar tutmuş, dava açtırmış ve dava kazanılmış, hatta dönemin müfettişlerinden biri aynen şöyle

demiş: "Buraya kör bir insanı soksanız burasının matbaa olduğunu anlar". Ama bütün bunlara rağmen yargıtay kararı bozarak burasının "yardımcı gıda sektörü" olduğuna karar vermiş.

Uzun yılların ardından, 1969-1990 yılları arasında müdürlük yapmış Rıdvan Metal'in yaş nedeniyle çiftliğinden ayrılmak zorunda kalmasından sonra, işçiler yavaş yavaş kendilerine gelmeye başlamış ve yeniden mahkemeye başvurarak haksızlığın giderilmesini istemişlerdir.

Bilindiği gibi Basın-işkolunda birçok kimyasal ve zehirli madde kullanılır. İşçiler arasında meslek hastalıkları yaygındır. Örneğin matbaa işkolunda çalışan bir işçiye 6 ayda bir kan tahlili yapılması gerekir. Çünkü, kandaki kurşun oranının yükselmesi insan sağlığına büyük zarar veriyor. Ayrıca tiner denilen kimyasal, yanıcı ve uçucu bir madde (çok tehlikeli) işçilerin diş etlerinde çürüme, saç dökülmesi, morarma ve süreç içerisinde uyuşturucu bağımlılığı yapıyor. Sonuçta da kansere yakalanma oranı yüksek oluyor. İşveren ve sendika yöneticileri bütün bunları bildikleri halde, işçileri gerekli sağlık kontrollerinden geçirmeyerek, ayrıca zehirlenmeye karşı gerekli olan başta beslenme vb. koruma yöntemle-

rinin hiçbirini yerine getirmeyerek bizleri ölüme terk ediyorlar. Hatta koskoca ambalaj fabrikasında bir cankurtaran bile yoktur (Bir doktor, bir sıhhyeci bile yoktur) İşçiler kaderlerine terk edilmiş durumda. Ben 13 yıl bu işkolunda çalışıp, Rıdvan Metalin zulmünden kurtulmak için başka işkoluna geçmiş bir işçiyim. Ancak diğer işçi arkadaşlarım aynı şartlarda çalışmaya mahkum olduğu için, bunları kamuoyuna duyurmayı gerekli gördüm, bunun bir işçilik görevi olduğunu düşündüm. Kurtuluşumuz işçilerin kendi ellerindedir.

**HAK VERİLMEZ
ALINIR**

İrfan YATAN

TOPLUMSAL MÜCADELEDE GENÇLİK

EMEK YAYINCILIK

ÇIKTI

İsteme Adresi:
Graba Hüseyinağa Mah. Nalınca
Sk. Emek Han 39/2 Fatih-İST.

ÜNİVERSİTELERDE GERİCİ-FAŞİST SALDIRILAR

12 Eylül'den bu yana işçi sınıfına ve emekçi yığınlarına uygulanan baskılar insanları patlama noktasına getirdi. Bunun farkında olan tekelci sermaye 20 Ekim seçimlerinden sonra kurulan hükümet ile sözde demokrasi dönemi başlattı. Hükümet ortaklarının seçim öncesi vaatlerinden olan memura sendikalaşma hakkı, Kürt halkının varlığının kabul edilmesi, işkencenin ortadan kaldırılması, şeffaflık gibi insan haklarını ve demokrasiyi yakından ilgilendiren bazı konularda kararlar almaya başladılar. Hükümet kurulduktan sonraki ilk işi Eskişehir'deki ölüm hücrelerini boşaltmak oldu. Yalnız dikkat edilirse vaatlerinin bir çoğu zaten pratikte devrimcilerin mücadelesi sonucu hayata geçirilmişti. Memura sendika hakkı vereceğiz dediler, yaşama bakıldığında zaten kurulmuş ve çalışan memur sendikaları var. Kürt halkını tanıyoruz, varlığını kabul ediyoruz dediler ama onlar bunu demeden çok önce Kürt ulusu verdiği mücadele ile varlığını herkese kabul ettirmişti.

Tekelci sermaye etkinin tepki, baskının patlama doğuracağına farkında olduğundan bazı şeyleri kabulleniyormuş, daha doğrusu geri adım atıyormuş gibi görünmekte. Aksi takdirde bir toplumsal patlamanın olacağına farkında. Faşizm patlamaya hazır durumdadır insanları sisteme ve devlete karşı olan kızgınlıklarını, öfkelerini yavaş yavaş indirmek istiyor. Bunun içinde demokrasi, yeniden ya-

pılanma gibi maskeleri kullanıyor.

Faşizm ve politikalarının üniversitelere yansımaları da, toplumun diğer kesimlerine yansımalarından farklı değil. Yeni hükümetin polisi-jandarmayı okullardan çekme, YÖK'ü kaldırma, öğrenci gençliğe örgütlenme hakkı verme, okul yönetimine ortak etme gibi vaatleri vardı. Devrimcilerin yıllardır mücadelesini verdiği hakların bir kısmını oluşturan bu istemleri, faşist devletin kendisi vereceğini söylüyor. Devrimcilerin, kitlelerle daha rahat buluşmasını, örgütlenmesini sağlayacak bu istemleri ne kadar söylese de faşist devletin bunları yerine getirmesini beklemek hayalcilik olur.

Devlet, faşist politikalarının devamlılığını sağlamak için gerekli olan kitle tabanını yaratabilmek, aynı zamanda da, gerici-faşist çeteleri devrimci mücadelenin önüne çıkartarak yükselen devrimci mücadeleyi engellemeye çalışmaktadır.

"Radikal İslamcı hareket" adı verilen dinci gerici hareketin ortaya çıkarılmasının bir kaç nedeni vardır.

Birincisi, yeni iktidarın polisi okullardan çekmek, demokratik bir üniversite yaratmak gibi vaatlerinin bulunduğunu, fakat bu vaatlerini gerçekleştiremeyeceğini çünkü tekelci sermaye iktidarlarının demokratik olamayacağını, top-

lumsal çelişkilerinde zaten buna izin vermediğini daha önce ifade etmiştik. Bundan dolayı faşist devlet polisin okulda kalmasını sağlamak için bir bahane yaratmak zorundaydı. Bunuda okullarda sağ-sol çatışması oluyormuş gibi göstererek sağlayabilirdi. Böylelikle polisin okullarda kalması meşru hale gelecek, yıpranan polisin daha da yıpranmasını engelleyecekti.

Faşist devlet bu düşüncesini uygulayabilmek için devrimcilerin karşısına bir güç çıkarmak zorundaydı, bu gücü de çıkardı: "İslami Gençlik".

12 Eylül'den önce bu amaçla devrimcilerin karşısına MHP'li faşistler çıkarılmıştı. Fakat kitlelerde MHP'li faşistlere karşı oluşan anti-pati nedeniyle devrimcilerin öğrenci kitlesini MHP'li faşistlere karşı daha hızlı harekete geçirebileceklerini hesaplayan tekelci sermaye okullarda Turancılık propagandasıyla çalışma yapan faşist gençlik yerine, dinci propaganda etrafında örgütlenmiş dinci faşistleri kullanmaya yöneldi.

İkincisi ve en önemli nedeni ise faşizmin kitle tabanı yaratma isteğidir. Yıllardır üniversitelerde tek tip insan yetiştiren devlet, gelişen devrimci mücadele ve gençliğin az çok politikleşmesiyle artık dışardan müdahaleyle okulları kontrol altında tutamayacağını anladı. Bundan dolayı okulları, faşizmi şu

veya bu şekilde savunacak, anti-komünist nitelikte bir kitle yaratarak kontrol etmeyi amaçlıyor. Faşizm ömrünü uzatabilmek için kendisini destekleyen bir kitle tabanına ihtiyaç duyuyor. Hitler kitle tabanını yalan ve demogoji ile sağladı. Kurduğu partinin adı Nasyonal Sosyalist Parti idi. Faşizm, İspanya'da kilisenin ruhani kışvesine bürünerek kendine kitle tabanı yaratmıştı. Türkiyede ise 1980 öncesinde MHP aracılığıyla bu sağlanmıştı. Günümüzde ise "Türk-İslam sentezi" etrafında bu örgütlenme gerçekleştiriliyor. Ne şekilde olursa olsun bütün faşist örgütlenmelerin tek bir ortak yönleri vardır; oda anti-komünizmdir. Bundan dolayı faşizmi tek bir kalıpla algılamak çok büyük bir hata olur.

Şu unutulmamalıdır ki, faşizm yalanlar üzerine kurulur, devamını sağlar. Bugün dinci-faşistlerin yazdığı afişlere, söylemlerine bakılırsa, onlardan daha hakiki anti-faşist, anti-emperyalist yoktur. Ama biz şunu çok iyi biliyoruz ki, anti-komünist olanlar, komünizme karşı mücadele edenler, anti-emperyalist, anti-faşist olamazlar. Sosyalizme karşı mücadele verenler, sınıf savaşımında saflarını burjuvaziden yana belirlemiş olanlardır. Ve bunlar karşı devrimin saflarındadır. Dinci-gerici hareketleri anti-faşist, anti-emperyalist olarak değerlendirmek, onları devrim sürecinde ittifak olarak görmektir ki bundan daha büyük gaflet olamaz. Üstüne basarak bir kere daha vurgulamak gerekir ki, gerici hareketler biz sosyalistlerin ittifak yapacağı güçler değil karşı devrimin güçleridir. Ancak faşizmi kaba bir şe-

kilde algılayıp ırkçılıkla bir tutanlar, dini hareketleri ittifak gücü olarak görürler. Günümüzdeki dini hareketlerin faşist devletten kopuk olmadıklarını anlamak için geçmişe bakmak yeterlidir. Kanlı pazarı, Maraş-Sivas-Çorum katliamlarını yapanlar "Allah için cihad" diye saldırmışlardı. Maraş katliamının sorumlularından bir olan "Ökkeş (KENGİR) Şendiller" devletin parlamentosunda oturuyor ve oraya İslami hareketin omuzlarında yükselerek geldi.

Bu İslami gerici anti-komünizm temelinde daha çok "kutsal ittifaklar" kuracaklardır.

MHP'li faşistlerden sınıfsal olarak zerrece farkı bulunmayan dinci faşistlere karşı tavrımız da elbette ki aynı olacaktır. Fakat geçmişte yapılan hataları tekrarlamamak zorundayız. Mücadelemizin hedefini şaşırıp devleti unutmak, sadece faşist çetelerle uğraşmak bizi yanlışlara sürükleyecektir. Faşizmle mücadeleyi faşist çetelerle sınırlamak yada akıntıya kapılıp, kitle mücadelesini unutmak çok büyük bir hata olacaktır. Kitlelerin fedaisi değil, öncüsü olmak burada anlam kazanıyor. Ortaya çıkan gerici-faşist odaklar örgütlenmeye çalışıyorlar. Ne kişilikleri nede verdikleri mücadelenin niteliğiyle çevresine sempatican toplayamayan faşist hareketin kullanılabileceği tek bir yöntem vardır; oda terör estirip, güçlü görüntüsü yaratmak. Eğer biz devrimcileri de okullardan atabilirlerse kitleyi istedikleri gibi yönlendirebileceklerdir.

Faşistlerin yaptığı her saldırıya

anında örgütlü ve iki misli şiddetle karşılık vermek, yaratmak istedikleri güç görüntüsünü bozacak ve örgütlenmelerini engelleyecektir. Gericielerin yaptığı her şeyin burjuva gazetelerini işgal etmesi boşuna değildir. Dincilerin bu şekilde tüm ülkeye güçlü bir yapılanma gibi gösterilmek istenmesi de bundandır. Bizim şiddete şiddetle karşılık vermemiz, dinci gericilerin örgütlenmek için yapacağı her faaliyeti engellememiz kimilerinin iddia ettiği gibi mücadelemizin yönünü şaşırmasına neden olmayacaktır. Çünkü biz faşist odaklara karşı mücadeleyi sonuca götürecek tek gücün kitlesel, örgütlü şiddet olduğunu biliyoruz. Devrimci ve sosyalist kitlelerin dışında bulunan anti-faşist unsurları bu mücadelenin içine çekebilmek, örgütlemek ve devlete karşı yönlendirmek esas amacımızdır. Bundan dolayı devrimciler siyasal ajitasyon ağını genişletmeli, yükseltmeli ve bu saldırıların kaynağı faşist devleti teşhir etmek yönünde enerji harcamalıdır.

Unutmayalım ki yağınların henüz örgütlü düzeyde birlikteliğinin yakalanamadığı durumlarda bu örgütlülüğün ortaya çıkmasını beklemek ve gerici faşistlerin güç gösterilerine, örgütlenme faaliyetlerine izin vermek tehlikeli bir yanılsama olacaktır. Çünkü bizler sadece kitleselleşmekle uğraşırken, bu faşist odaklar devletin yardımıyla daha hızlı gelişip örgütlülüklerini sağlamlaştıracaklardır. Bu yüzden kitlesel mücadelenin ortaya çıkmadığı koşullarda, devrimciler örgütlülükleri temelinde zor kullanmalıdırlar.

Ozan İPEK

MİLLİYETÇİ HAREKETLERİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Kendi coğrafyamızda olduğu gibi dünyada da bazı ekonomik-siyasal farklılıklar göstermesine rağmen, ulusal sorunlar ve milliyetçi ayaklanmalar gündemin başında yer almaktadır. Bu olaylara ilgi duymamak ve gelişen hareketlerden ders çıkarmamak imkansızdır.

Bir milliyetçilik havası almış başını gidiyor. Bu havaya kendini kaptırmayanlar maalesef azınlıkta (şimdilik) kalan Marksist-Leninistler oluyor. Milliyetçilik, siyasal yelpazenin tüm sağını kaplamakla kalmıyor, sol adına yığınsal bir destek de kazanmış durumda. Herkes kendini bu milliyetçilik rüzgarına kaptırması gidiyor.

Nereye?

Bir çözüm bulunabilecek mi gerçekten? Yoksa giderek daha da batağa mı gömülecekler? Hatta öyle bir gidiş ki, Kürt ulusunun yanında Arap, Çerkez vd. azınlık milliyetler de milliyetçilik yapımları için kimileri tarafından

eleştiriliyorlar. (Hiç etkisi olmadığı da söylenemez.)

Ulusal sorun, burjuva bir sorundur. Bu belgiyi bir an olsun belleğimizden çıkardık mı, gözden kaçırdık mı, olayları anlayabilmemiz, hele çözümleyip doğru tutum koyabilmemiz mümkün değil.

Ulusal sorun nasıl ve tarihin hangi sürecinde doğdu? Uygarlık tarihinin (sınıf savaşları tarihinin), Marksizm-Leninizmin bize öğrettiği nedir?

Burjuvazinin bir sınıf olarak doğup gelişmeye başladığı, bu gelişimin önünde feodalizmin bir ayakbağı olarak durduğu tarihsel süreçte gelişen burjuvazi, kendi iç pazarının denetimini ele geçirmek için yanına ezilen köylülük ve henüz yeni yeni doğmaya başlayan proletaryayı da alarak feodal sömürge imparatorluklarına karşı (zaman zaman kendisi de bu imparatorluklara mensup olsa da) ulusal kurtuluş mücadeleleri vermiştir. Hatta bazan bu savaşlar an-

ti-emperyalist görünümüne bile kazanmıştır.

Ulusal sorun köken olarak her zaman burjuva bir sorundur, zaman zaman bu sorunu çözmek proletaryanın omuzlarına yüklenen bir görev olsa da bu böyledir.

Dünyada hemen her ulus siyasi bağımsızlığını kazanmıştır (kapitalist sistem içinde ekonomik bağımsızlık kazanılmadan siyasal bağımsızlığın kazanılamayacağı çok açık. Olay görüntüde bir bağımsızlık biçiminde tezahür eder ve kısa sürede yeniden emperyalizmle bütünleşir.) Kürtler ve Filistinliler dışında hemen her ulus kendi ulusal devletine sahiptir. Gecikmiş bir burjuva sorun da olsa bu sorunun çözülmesi gerekli ve zorunlu, ama nasıl?

İşte burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıfsal farklılık bu sorunun çözümüne bakışta da kendini ortaya koyar. Proletarya kendi kurtuluşu için mücadele verirken, gecikmiş bir sorun olan ulusal sorunu da bu temel amacına ve mücadele perspektifine uygun bir bakış açısıyla yorumlar. Burjuvazi ise, aynı sorunu, kendi sınıf çıkarlarına uygun olarak ve kendi iç pazarına sahip çıkma ve kendisi sömürge amacıyla yorumlayıp çözüme yoluna gider. Yüzeysel bir bakış açısıyla bakıldığında sorun çözülmüş gibi görünür. Çağımızda burjuvazi ve aynı cepheden bakış, ulusal sorunda olduğu gibi, hiç bir toplumsal soruna köklü bir çözüm üretmez. Olsa olsa görünürde, geçici, anlık çözümler üretebilir. Her sınıf (farklı farklı ülkelerde

de olsa) aynı ideolojiye ve aynı temel bakış açlarına sahiptir. Kendi çıkarı için herşeyi mübah gören anlayış, pragmatik yaklaşım dost ve düşmanlarını tanımada "düşmanımın düşmanı dostumdur" yanlısına götürür. Temel düşman görünen burjuva devlete karşı (tabii kendi ülkesi özelinde), bir başka burjuva devletin desteğini alma, işbirliği yapma ve onu bir müttefik olarak görüp hel bağlama-nın Güney Kürdistan'da görüldüğü gibi bir ulusu defalarca aldatmaya, soykırımlarla karşı karşıya bırakmaya yol vermiştir. Müttefik olarak görülen bu burjuva devletlerin kendi çıkarları için yapmadıkları-yapmayacakları ihanet yoktur. Önünde sonunda emperyalizmin razı olabileceği çözüm olsa olsa kendisine her yönden (gerek ekonomik gerek siyasal) bağımlı, uydu bir "bağımsız" devlet ve/veya özerk bir bölge olacaktır.

Proletaryanın istediği, isteyebileceği çözüm bu mudur? Elbetteki hayır. Proletaryanın istemi sınıfsal kurtuluştur. Bu da ancak, burjuva düzenin, sömürücü sınıfların egemenliğinin yıkılmasıyla mümkündür. Ancak bu yönde bir çözüm, ulusal sorunu da köklü ve kalıcı bir çözüme götürebilir.

Son dönemde burjuvazi tarafından sınıftan, sosyalizmin ulusal soruna sağlıklı bir çözüm üretmediği, bu sorunu çözemediği propagandası yaygın biçimde yapılıyor ve bu safsataya "ulusallık modasına" ayak uyduran ve sosyalist geçinen çevreler de katılıyor. Kendi özgülünde ulusal sorunun çözümünü getirecek Marksist-Leninist halkayı kaçıran bu lafazanların uluslararası boyutlarda da bu hal-

kayı yakalaması imkansızdır. Başta da değindiğimiz gibi, ulusal sorunun burjuva niteliği unutulmaz ve bu soruna bolşevik yaklaşım biçimi kavranırsa, Sovyetler Birliği'ndeki, Yugoslavya'daki milliyetçi yasaklanmaların ulusal hareketlerin nedeni de anlaşılabilir.

Bugün, yaygın olarak reel sosyalizmin bu sorunları gizlediği, zorla bastırdığı, çözemediği söylenti ve savları demogojiden başka bir şey değildir. Bu ülkelerde yaşanan bu sorunlar, iktidara yavaş yavaş yerleşen ve ağırlığını hissettirmeye başlayan küçük burjuvazinin ve kapitalizm özlemleriyle yanıp tutuşan burjuva kafah aydınların ülke yönetiminde etkin olmalarından kaynaklanmıştır. Yaşananlar, olaylara sosyalizm dışı çözüm arayışlarının sonuçlarıdır. Proletarya ve proletaryanın evrensel ideolojisiyle bağdaşır yanı yoktur bu yaşananların.

Sosyalizm bu sorunlara geçmişte doğru açıklamalar getirmiştir, gelecekte de doğru çözümler üretecektir. Bu ülkelerde yaşanan milliyetçi hareketlerin ve ayaklan-

maların sorumlusu sosyalizm değil, kapitalizmi oturtma hayalleriyle gittikçe iktidara ağırlığını koymaya başlayan küçük burjuvazinin ve teşvikçileri uluslararası kapitalist-emperyalizmin ta kendisidir.

Bu sorunlar burjuvazinin sömürge doğasından gelen sorunlardır, çözümünü de burjuvazinin kökünü kazınmasıyla mümkün olacaktır. Nasıl ki sınıflar uygarlık tarihinin belirli bir aşamasında ortaya çıkmışlarsa ve yine belirli bir aşamasında ortadan kalkacaklarsa (elbette bu kendiliğinden olmayacak), uluslar ve ulusal sorun da tarihin belli bir aşamasında (Kapitalizmin şafağıyla birlikte) doğmuştur ve yine belirli bir aşamada (Kapitalizmin yok oluşuyla birlikte) ulusal farklılıklar ve giderek uluslar da yok olup gidecektir.

**GELECEK İNSANLIĞINDIR!
GELECEK SOSYALİZMDİR!**

Uygar TAŞKIN

KADINLAR SORUNLARINA SAHİP ÇIKMALI MÜCADELEYE ATILMALIDIR

Tarih öncesinden itibaren, kadının erkekle birlikte vermiş olduğu yaşam mücadelesi küçümsenemez. İnsan neslinin günümüze kadar ulaşması eğitim, teknoloji ve bilimin gelişmesi kadın ve erkeğin çabalarıyla gerçekleşmiştir. Buna rağmen erkekler kendilerini herşeyin en iyisine layık görüp, kadınları ikinci plana atmışlardır. Toplumsal yaşam şeklinin değişmesi, teknolojinin ilerlemesi, kadın hakları bakımından önemli bir değişiklik getirmemiştir. İnsanlar, bir yandan bilinmeyenleri ortaya çıkarıp, yanlış ve doğruları tartışırken, diğer yandan kadın hakları ihlallerini görmemezlikten gelirler. Kadın ve erkek arasında sadece fiziksel bir farklılık olmasına rağmen, erkekler en üstün egemen cinsi kadınlar ise ezilen ve aşağılanan cinsi oluştururlar. Bunun en bariz örneğini ülkemizde görebiliriz. Dinin ve bir takım saçma geleneklerin etkisiyle kadın, toplumdaki uzaklaştırılarak ev işine mahkum edilmiştir.

Kadın ve erkeğin kişiliğinin

oluşumunda ailenin verdiği eğitimin büyük etkisi vardır. Aileler (özellikle de eğitim seviyeleri düşük, dar gelirli aileler) erkek çocuklarını kız çocuklarından daha üstün tutarlar. En güzel

oyuncak, en güzel giyecek erkek için alınır. O çok güçlüdür asla ağlamaz, ağlamak hasıstiktir ve ancak kadınlar ağlar. Oysa o bir erkektir her aile muhakkak erkek çocuğa sahip olmak ister. Erkek çocuk doğurmayan kadın suçludur. Suç sadece kadına aittir. Anne ve babalar kızlarının eninde sonunda evlenip gideceğini kendilerine yaşlılıklarında oğullarının bakacağını düşünürler. İnsanların sadece kendi menfaatlerini düşünmesinden kaynaklanan bu yaklaşım erkeğin ön plana çıkarak değer kazanmasına, kadının ikinci plana atılarak değer kaybetmesine neden olur..

Erkeğin en iyi okula verilip, en iyi mesleği edinmesi

sağlanırken, kızların okuması istenilmez. Okuyan kızın erkek arkadaşının olacağı, ailesini rezil edeceği, gözünün açıp üstüne düşmeyen işlere karışacağı düşünülür. Kadının okuyup okumaması önemli değildir. Nasıl olsa ona kocası bakacaktır.

O evinde oturup çocuklarına baksın kocasının yemeğini pişirip onu memnun etsin yeter. Aile içinde önemli bir karar alınırken çoğu zaman kadına fikri bile sorulmaz, kadın aklının hiçbir işe çalışmadığı düşünülür, fikri sorulsa bile (bu eğitim seviyesi yüksek ailelerde geçerli) son kararı verecek olan erkektir. Ekonomik ihtiyaçları sağlayan erkekse kararları veren de erkek olma-

lıdır. O, eve istediği saatte gelir, istediği yere gider, kısaca ne isterse yapabilir. Kadının ne giyeceği, hangi saatte nerede olacağı hatta nerede konuşup nerede susacağını belirleyen hep erkektir. Erkek evlenmeden önce istediği bayanla istediği tarzda ilişkiye girebilir. Bu çok normaldir. Oysa kadın evlenmeden önce kendini erkeklerden korur. Aksi halden toplum-

dan dışlanmasına, kötü kadın damgasını yemesine bile neden olabilir. Kadın erkeklerin gözünde cinsel ihtiyaçları karşılayan fiziksel güzelliğe sahip, güçsüz bir varlıktır. Çoğu kez evinde iş yerinde sokakta cinsel saldırılara maruz kalır. Karsal alanlarda" ise kadın bir yandan dağda, tarlada kocasıyla çalışır, diğer yandan evinin tüm hizmetlerini o yapar. Öyle zaman gelir mal gibi alınır ve satılır. Kapitalist sistemde her türlü malı daha iyi pazarlayabilmek için kadın vücudunu pazarlamayı ihmal etmez. Fabrikalarda, iş yerlerinde en ucuz emekçiler kadınlar ve çocuklardır. İş verenler kârlarını artırabilmek için kadınları düşük ücrette çalıştırıp emeği sömürmektedir.

Kadının siyasal alanda ön plana çıkması yada bazı iş kollarında yönetici olarak çalışması erkekler için dayanılmaz bir durumdur. Çünkü evinde hizmetçi gibi kullandığı kadın şimdi onu yönetiyordur. Kadınların eğitim görmeleri ve çalışarak ekonomik bağımsızlığa kavuşmaları, onları erkekler bağımlılıktan birazda olsa kurtarmaktadır. Ekonomik özgürlüğe sahip kadın düşünsel özgürlüğe de sahip olma hakkını kazanır. Çoğu kadın ezildiğinin farkında bile değildir. "Kocasından dayak yemesi, iş yerinde cinsel saldırıya uğraması, dilediğini yapamaması eve mahkum olması, onun alın yazısıdır. Zamanında anneside aynı şeyleri yaşamıştır belki kızıda yaşayacaktır. Bu bir kuraldır böyle gelmiş böyle gi-

der. Kimse değiştiremez." Bu düşünce anlayışı kadınları boyun eğmeye, şükürcülüğe iter. Kimi zaman yüksek eğitim görmüş bayanlar bile çalışmayı değil evde oturup evinin kadını olmayı düşünürler. Toplumdan kendi kendilerini soyutlayıp sorunlarından kaçarlar.

Kapitalist sistem insanların sömürülmesinc, aşağılanması na dayanan çıkarıcı bir düzendir. Kadın sorunlarına bir çözüm bulamadığı gibi kadın sömürüsünü yaygınlaştırır. İnsan olarak hepimize düşen görev: İnsanlara insanca davranıp kadın erkek ayırımı yapmadan hak edilen yaşam koşullarını gerçekleştirmek için gereken mücadeleyi vermektir.

Sade Baştuğ

FMLN İLE EL SALVADOR HÜKÜMETİ ARASINDA BİR ANTLAŞMA YAPILDI: BAŞARI MI TESLİMİYET Mİ?

Bir hafta süren yüksek düzeydeki sıkı pazarlıklar sonucu, New York'ta FMLN ile hükümet arasında genel anlamda yapılan pazarlıkla barışa giden yolda önemli bir adım olarak belirtilenen bir antlaşma imzalandı. 12 Ekim'de yeniden başlatılan pazarlıkların sonuçları Correos okuyucuları tarafından bilinmekle birlikte El Salvador, yaklaşan barışla büyük basın içinde çekici hale gelmiş görünüyor.

Dost ve Düşman Memnun

Antlaşmanın imzalanmasından sonra herkes onun kapsamından ve içeriğinden övgüyle söz ediyordu. FMLN temsilcileri "Militarizmin sonu" diye konuşurken, Ölüm Komandolarının lideri Roberto D.Aubuisson ölüm döşeginden (gırtlak kanseri) desteklediğini bildiriyordu. Halk örgütleri buluşma sonrası kutlamalar yaparken tüm politik partiler de memnuniyetlerini bildiriyorlardı. Böylesine kutuplaşmış bir ülkede bu nasıl mümkün olabilirdi? Bugüne kadar belirleyici temalar olan iktisadi-sosyal tema ordunun ve polis denetimi sorunu mu pazarlıklarda ilerleme kaydetmeyi engelliyordu? Bu anlaşma ile en azından birinci sorun çözüldü ve her iki taraf içinde kabul

edilebilir bir antlaşmaya varılabildi.

Polis ve ordu sorununda köklü ilerlemeler kaydedildi. Çoğulcu bir şekilde eski FMLN savaşçıları da bünyesine katacak yeni bir sivil polis ve çoğulcu yeni demokratik doktrine göre eğilecek yeni bir yapılanma. Ama çekirdekte yapılacak değişikliklere ve onların kapsamına ilişkin açık sorular var. Ordudaki sayısal indirim ve temizlik gibi. İlerde pazarlıklarda bunların çözülmesi ve böylece ateşkes için koşulların yaratılması gerekiyor. Varılan antlaşmanın ilk uygulamasını denetleyecek bir barış komisyonunun kurulması karara bağlandı. Gerçi bu komisyonun icra yetkisi olmayacak ama, önerilerde bulunabilecek ve her iki taraf bu önerilere uymakta yükümlü olacak. Bu komisyon iki hükümet yetkilisinden (biri ordu mensubu), iki FMLN yetkilisinden ve parlamentoda temsil edilen politik partilerin her birinden bir temsilciden oluşacak. San Salvador'un en yüksek din görevlisi ile UNO'nun ülkedeki denetleme birliğinden bir temsilci gözlemci statüsüne sahip olacak. Şu anda ki parlamento yapılanmasında (üç sağcı parti Hristiyan Demokratlar, ve iki sol partii) Hristiyan demokratlar bu ge-

lişmeyle terazinin topuzu durumuna gelecek. Şu ana kadar sık sık olduğu gibi hristiyan demokratlar solculara destek verirse eşitlik durumu doğar. Aksi takdirde sağın çoğunluğu oluşur. Böylece, COPAS (Barış Komisyonu)'ın kararlarını sağcı çoğunluk belirler ve ilerici güçler dezavantajlı bir duruma düşerler.

FMLN'nin Pazarlık alanı Ne Kadardır?

FMLN'nin orduya katılmaktan vazgeçip, polis katılmakla yetinip antlaşmaya yanaşması, basın yayın tarafından övgüye neden oldu. Antlaşmada somutlaştırılmakla birlikte FMLN'nin orduda resmi olarak yer alması, gerek ordunun kesin kes karşı çıkması ve gerekse uluslararası alanda taraf bulmaması yüzünden FMLN'ye bunun mümkün olmadığı ima edildi. Böyle bir uygulamanın UNO genel sekreterinin dostları (Meksika, Kolombiya, Venezuela ve İspanya) tarafından kabul görmemesi kendi ülkelerindeki sonuçları hesaba katıldığında pek şaşırtıcı değil. Ayrıca, özellikle elverişsiz uluslararası durumun dünya genelinde ilerici hareketlerin aleyhine olması da bunda önemli bir rol oynadı. Diğer taraftan öncelikle toplumun gerekli çoğunluğuna da ulaşılması

gerek. Haiti'deki gelişmeler bir kez daha gösterdi ki, iktidarın büyük bir bölümü hala ordunun (silahların) elinde.

Ordu eğitiminin ve orduya giren, orduyla ilişkilerin demokratikleştirilmesi ise hala bir arka kapıyı açık bırakıyor. Hem ordudaki indirim ve temizlik de açık duruyor....

Barış bu yıl içinde mümkün mü?

Geçen haftadan kalan; El Salvador'daki askeri çatışmanın sonunun oldukça yaklaştığı, çeşitli hassas konularda oyalamalar olsa bile savaşın sonu ve toplumsal değişimler öncesi güçler dengesinin (Uluslararası olup bitenlerden etkilenerek) ürünü olacak, şimdiye kadar mücadele edenlerin ve onları destekleyenlerin ütopyalarının ya da umutlarının değil.

El Salvador'daki ilerici güçler, politik ve iktisadi alanda kendilerinden daha deneyimli ve daha çok olanağa sahip rakiplerle boy ölçüşecekler. Salvador devriminin yeni bir dönemi, çok katmanlı, karışık bilinmeyen ve uzun-başladı.

New York Antlaşması

*İki hükümet temsilcisi (biri ordu subayı) iki FMLN temsilcisi, ve parlamentodaki her partinin bir temsilcisinden oluşacak bir ulusal barış komisyonu kurulacak ve bu komisyon varılan antlaşmanın uygulanmasını denetleyecek.

*Ordu mensupları belirlenecek bir komisyon tarafından ordudaki temizliğin temelini oluşturmak üzere aydınlatılacak.

*Ordudaki indirim antlaşmaya bağlandı, ancak, (kalacak sayı büyüklüğü ve zamanlama)

tartışılacak.

*Ordudaki eğitim demokratikleştirilecek. İnsan onuruna ve demokratik değerlere özellikle önem verilecek.

*Yeni sivil polisin oluşturulması, eğitimi ve çoğulcu yapılması, ulusal muhafızların ve mali polisin dağıtılmasının ileriki toplantılarda detaylı olarak görüşülmesi karara bağlandı.

*Devlet mülkiyetinde olan 245 hektar toprak, topraksızlara dağıtılacak, FMLN'nin denetiminde bulunan bölgelerdeki toprak mülkiyeti biçimi kabul ediliyor.

*Hükümet - işveren - ve işçi temsilcilerinden bir organ kurulacak ve bu organ ekonomik ve sosyal problemler için çözüm arayacak. *Sorunlar ateşkesten önce çözülecek.

**Devrimci Emek
Avrupa Temsilciliği**

BATI AVRUPA'DA IRKÇILIK

Emperyalizm, burjuva demokrasisini uyguladığı kendi ülkelerinde bile gerçek yüzünü, ırkçı, kan emici, sömürücü yüzünü gizleyemiyor. Öyle ki, bugün Batı Avrupa ülkelerinde yaşanan yabancı düşmanlığına örtülü destek sunarak "insan hakları havarisi" kesilen bu ahmaklar, kendi zavallılıklarını görmüyorlar.

Denilebilir ki, II. Dünya savaşından sonra ırkçılık hareketinin en doruğa ulaştığı bir ülkedir Birleşik Almanya... Bu faşist hareketlenme, sadece Almanya ile sınırlı kalmıyor. Hollanda'sından İsviçre'sine, İsveç'inden Fransa'sına kadar her yerde harekete geçen bir olgu durumunda.

Yabancı düşmanlığı, Avrupa'da özellikle Almanya'da, yabancıların tek başına dolaşamayacakları bir düzeye geldi. Gün geçmiyor ki bir yabancı derisinin renginden, dilinden ötürü saldırıya uğramasın. Resmî verilere ve istatistiklere göre, sadece son bir kaç ay içinde yabancılara karşı, 500'ün üzerinde büyüklü küçüklü saldırı yapılmıştır. Bu rakam bile ırkçılığın Almanya'da vardığı boyutlar hakkında bir fikir veriyor insana.

Devrimci Emek'in 8. sayısında Sosyal-demokrasî üzerine Uğur Gündüz'ün yazısını ilgilie okudum. Tam yerinde bir yazı. Bugün Alman sosyal demokrasîsinin içine düştüğü durum, yani bu saldırılar karşısında sürdürdüğü sessizlik tavrı ibret vericidir. Neden ırkçılık günümüzde bu kadar yükseliş gösterdi? Acaba bunun kaynağı, Alman burjuva basınının ve

televizyonunun göstermeye çalıştığı gibi birkaç Neo Nazi hareket mi? Yoksa, Alman burjuva basınının ve televizyonunun gizlediği, üstünü örttüğü emperyalist devletin ta kendisi mi... Bizce bu bir devlet politikasıdır, sorumlusu bizzat emperyalizmin kendisidir. Onu körükleyen besleyen kan veren emperyalizmin ta kendisidir. Polis devleti oluşlarıyla övünen, kendi ülkelerindeki (kendi deyimleriyle) "terörist örgütlere" karşı girişimleri "operasyonlardaki başarılarından" söz edenlerin, bugün yabancılara karşı işlenen suçların yabancılara yönelik cinayetlerin faillerini "yakalayamamaları" her halde gülünçtür. Ama öte taraftan Türkiyeli ve K.Kürdistan'lı örgütleri ve taraftarlarını yakın takibe almayı çok iyi biliyorlar.

Bundan 30-40 yıl önce Almanya'ya gelen ilk yabancı işçi kabilelerine resmî devlet törenleri yapıp, onları alkışlayan emperyalist burjuvazi, bugün işleri bitince, yabancı işçileri eski bir kağıt parçası gibi çöpe atmanın yollarını arıyor. Çünkü, bu emperyalizmin doğasıdır, çünkü emperyalizm, insanı bir meta gibi görür ve eskityince, yani parasını çıkarınca kaldırıp bir kenara atar.

Daha dün kadar mülteçilik konusunda, mülteci haklarının ihfali-ne karşı göstermelik olarak hassas davranan sosyal demokrat parti SPD ve Yeşiller, bugün bu kanunun değişmesi için iktidardaki CDU ve SDU partisiyle beraber tavır almışlardır. Böyle davranmaları elbetteki doğal. Çünkü kendi

çıkarları zedelenmeye başladı, çünkü tekeller böyle istiyorlar. Görmüyormusunuz gerçek yüzlerini.

Bugün yabancı düşmanlığının doğasının yükselme nedenlerinin başında, emperyalizmin karakteristik özelliklerinden biri olan ırkçılık olgusu vardır. Diğer bir nedeni ise, ülkelerindeki yabancılara önce teşvik primleriyle ödüllendirip özendirmesi, bu tutmayınca yabancı düşmanlığını körükleyip yabancılara psikolojik bir korku içerisine iterek uzaklaştırma çabalarıdır. Yabancı işçileri ellerinden tutup atmak, dünya kamuoyunda emperyalizmin kendi imajı için iyi olmayacaktır. Alman burjuvazisi bizzat ırkçı hareketlerin önünü açarak suçlu, tıpkı burjuva basınının yaptığı gibi neo-nazilerin üzerine yıkıp, hem kendini sıyırmayı, hemde yabancı işçileri bu şekilde atmayı planlıyor.

Diğer bir önemli konu da, bu saldırılar karşısında biz çeşitli ulusların devrimcilerinin işçilerinin alacağı tavidir. Ne yazık ki bu konuda duyarlılık yeterli değil. Tabii yine Türk burjuvazisi ve onun borazanı renkli burjuva basını, bu olay karşısında milliyetçilik duygularını körüklemeye çalışıyor. Bu oyunları boşa çıkarmalıyız. Çünkü Türkiye burjuvazisi de bizleri bir meta gibi görüyor. Bu konudaki duyarlılığımızı gösterip Türk burjuvazisinin ve onun basınının çığırtkanlığına göz açtırmamalıyız.

**Hamburg'tan K.Kürdistan'lı
Bir İşçi**

BÜYÜK USTA LENİN YAŞIYOR

Dünya proletaryasının büyük önderi Lenin'in ölümsüzleştiği tarih olan 21 Ocak 1924'ten bu yana 68 yıl geçti. Lenin'in öğretisi bugün, insanlığın içinde bulunduğu sorunları aşmanın biricik yolu olarak yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor. Büyük önderimiz Lenin'in ölümsüzleşmesinin 68. yılında, "Ne Yapmalı" isimli eserinden kısa bir bölüm aktarıyoruz.

Gözlerini bile- rek kapatmayan bir kimse, sosyalizm içindeki bu yeni "eleştirel" eğilimin, oportünizmin yeni bir türünden ne daha fazla ne de daha az bir şey olmadığını görmemezlik edemez. Ve eğer insanları kuşandıran parlak üniformaları ya da kendilerine verdikleri gösterişli ünvanlarıyla değil de, eylemleriyte ve gerçekte savundukları şeylerle değerlendirecek, "eleştiri özgürlüğünün", sosyal-demokrasi için oportünist bir eğilim özgürlüğü, sosyal-demokrasiyi demokratik bir reform partisine dönüştürme özgürlüğü, sosyalizmce burjuva düşüncelerini ve burjuva unsurlarını sokma özgürlüğü anlamına geldiği apaçık ortaya çıkacaktır.

"Özgürlük" büyük bir sözcüktür, ama sanayi özgürlüğü bayrağı altında en yağmacı savaşlar verilmiştir, emek özgürlüğü bayrağı altında çalışan halk soyulup soğana çevrilmiştir. "Eleştiri özgürlüğü" teriminin modern kullanımı, doğuştan taşıdığı aynı sahteliği içermektedir. Bilimde ilerlemeler kaydettiklerine kendilerini gerçekten inandırmış olanlar, eski görüşlerle yanyana yürümek için yeni görüşlerin özgürlüğünü istemezler, eskilerin yerine yeni görüşlerin konulmasını ister-

ler. Bugün işitilmekte olan "yaşasın eleştiri özgürlüğü", baş fıçı masalını pek fazla anımsatıyor.

Kaynaşmış bir grup halinde, sarp ve zorlu bir yolda, birbirimizin ellerine sıkı sıkıya sarılmış olarak ilerliyoruz. Düşman tarafından her yandan sarılmış durumdayız ve bunların ateşi altında hemen hemen hiç durmadan ilerlemek zorundayız. Özgürce benimsediğimiz bir kararla, düşmanla, savaşmak amacıyla, daha başında kendimizi tek başına bir grup olarak ayırdığımız için ve uzlaşma yolu yerine savaşım yolunu seçmiş olduğumuz için, bizi suçlayan kimselerin bulunduğu yakınımızdaki bataklığa çekilmemek amacıyla birleşmiş bulunuyoruz. Ve şimdi aramızdan bazıları şöyle bağırıyorlar: gelin bataklığa gideyim! Ve onları ayıplamaya başladığımız zaman da, karşılıklı şu oluyor: ne

geri insanlarsınız! Sizi daha iyi bir yola çağırma özgürlüğünü bize tanımamaktan utanmıyor musunuz? Evet beyler! Yalnızca bizi çağırmakta değil, istediğiniz yere, hatı bataklığa bile gitmekte özgürsünüz. Aslında bize göre sizin gerçek yeriniz bataklıktır, oraya ulaşmamız için siz her türlü yardımı yapmaya da hazırız. Yeter ki ellerimizi bırakın, yakamıza yapışmayın ve o büyük özgürlük sözcüğünü kirlenmeyin, çünkü biz de dilediğimiz yere gitmekte "özgürüz"; yalnızca bataklığa karşı değil, yüzlerini bataklığa doğru çevirenlere karşı da savaşmakta özgürüz!

**TENSİKATLARA KARŞI
MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM!**

**GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELER
SENDİKA İÇİN
MEMURLAR SOKAKTA**